

REVIZIJSKO POROČILO O SPOSOBNOSTI ČRPANJA SREDSTEV
EVROPSKEGA SKLADA ZA REGIONALNI RAZVOJ
PRI IZVAJANJU UKREPA »SPodbujanJE RAZVOJA INOVACIJSKEGA OKOLJA«
IN INSTRUMENTA »PROJEKTI RAZVOJA RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE«
V LETIH 2004 IN 2005

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO O SPOSOBNOSTI ČRPNJA SREDSTEV
EVROPSKEGA SKLADA ZA REGIONALNI RAZVOJ
PRI IZVAJANJU UKREPA »SPODBUJANJE RAZVOJA INOVACIJSKEGA OKOLJA«
IN INSTRUMENTA »PROJEKTI RAZVOJA RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE«
V LETIH 2004 IN 2005**

Številka: 1220-2/2006-29

Ljubljana, 27. marca 2007

Z vstopom v Evropsko unijo je Republika Slovenija na podlagi Enotnega programskega dokumenta pridobila pravico črpanja sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju: ESRR). V programskem obdobju 2004–2006 so odobrene pravice za prevzem obveznosti Republike Slovenije iz evropskega proračuna za ESRR znašale skupaj 136.523.478 evrov oziroma 32.716.486 tisoč tolarjev. V okviru ESRR smo revidirali sposobnost črpanja sredstev za ukrep »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrument »Razvoj raziskovalne infrastrukture«, ki skupaj zajemata 23 odstotkov odobrenih pravic za prevzem obveznosti iz tega sklada. Za ukrep »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« sta Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (od 1. 4. 2005 Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo) v letu 2004 objavila skupen javni razpis za sofinanciranje projektov v okviru ESRR, na katerega so se lahko prijavile institucije znanja in podjetja, ki so se povezale z namenom pospeševanja in prenosa dosežkov razvojno-raziskovalnih dejavnosti v gospodarstvo.

Revidirani ukrep je bil usmerjen v razvoj inovacijskega okolja, razvojne infrastrukture in pogojev za oblike povezovanja podjetij in institucij znanja, ki bodo pospešile in povečale učinkovitost prenosa znanja v produkte, storitve in procese v podjetjih ter okrepile prepoznavnost Slovenije kot razvojnega partnerja. Z anketo, katere analiza je objavljena na spletnih straneh računskega sodišča, smo pri končnih prejemnikih sredstev ESRR za revidirane aktivnosti ugotovili, da so se zaradi razpoložljivosti sredstev ESRR in pogojev za njihovo dodelitev že znani nosilci in uporabniki znanja povezali in v okviru tako sklenjenih povezav hitreje in kvalitetnejše dosegli cilje ukrepa.

Razpisana so bila vsa razpoložljiva sredstva za razvojno-raziskovalno dejavnost v okviru revidiranega ukrepa za celotno programsko obdobje. Za instrument »Razvoj raziskovalne infrastrukture« je Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport v letu 2004 samostojno razpisalo sredstva prav tako za celotno programsko obdobje. Sredstva so bila namenjena razvoju raziskovalne infrastrukture centrov odličnosti, katerih razvojno-raziskovalna dejavnost se sofinancira v okviru ukrepa »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«. Zaradi medsebojne povezanosti izvajanja razvojno-raziskovalne dejavnosti in razvoja raziskovalne infrastrukture v centrih odličnosti smo ukrep in instrument revidirali skupaj, čeprav je instrument uvrščen v drugi ukrep Enotnega programskega dokumenta, to je ukrep »Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti«.

Leti 2004 in 2005 sta bili začetni leti črpanja strukturnih skladov v Republiki Sloveniji. Poleg tega je bilo to obdobje čas izgrajevanja celotnega sistema za črpanje sredstev strukturnih skladov. V revidiranem obdobju smo pri procesu izvajanja ugotovili nekatere nepravilnosti in nesmotrnosti, za katere smo zahtevali popravljalne ukrepe, ki jih morata ministrstvi opraviti v 90 dneh po prejemu poročila. Zahtevani popravljalni ukrepi se nanašajo predvsem na področje kadrov in kontrol upravičenih izdatkov ter na spoštovanje pravil državnih pomoči in s tem upravičenosti do sofinanciranja s sredstvi ESRR.

Od Ministrstva za gospodarstvo smo zahtevali popravljalne ukrepe za področje administrativne usposobljenosti in števila zaposlenih, ki se ukvarjajo z izvajanjem projektov, ki se sofinancirajo s sredstvi ESRR, ter zagotovitev skladnosti izbranega projekta s pravili državnih pomoči. Od Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pa smo zahtevali popravljalne ukrepe za področje administrativne usposobljenosti in števila zaposlenih, ki se ukvarjajo s projekti strukturnih skladov, in področje kontrol upravičenih izdatkov.

Ključna ugotovitev se nanaša predvsem na preobremenjenost zaposlenih, ki se v obeh ministrstvih ukvarjajo z izvajanjem ukrepov strukturne politike, kar predstavlja povečano verjetnost za napake in/ali ozka grla ter s tem dolgotrajnost postopkov in tveganje za izgubo sredstev na podlagi pravila "n+2". Zato menimo, da so na tem področju nujne spremembe, predvsem zaradi programskega obdobja 2007–2013, ko je na voljo 4-krat več sredstev na letni ravni in bodo zato administrativne obremenitve še toliko večje.

Za ocenjevanje sposobnosti črpanja sredstev ESRR v revidiranem obdobju smo oblikovali kriterije, pri čemer smo preverili tudi uresničevanje načela »n+2«, po katerem je treba črpati sredstva EU za posamezni sklad v roku dveh let po letu, v katerem so bile odobrene pravice za prevzem obveznosti, sicer pride do trajne izgube preostalega dela sredstev. Izvrševanje načela »n+2« smo preverjali za leto 2004, saj je 31. 12. 2006 potekel rok za črpanje odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004.

Menimo, da je bilo črpanje sredstev ESRR za ukrep »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« na obeh ministrstvih do 31. 12. 2005 zadovoljivo, saj je bilo v 2/3 razpoložljivega časa črpano 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004. Črpanje sredstev ESRR za instrument »Razvoj raziskovalne infrastrukture« do 31. 12. 2005 na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo pa ocenjujemo kot dobro, saj je bil v 2/3 razpoložljivega časa črpan celotni delež odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004.

KAZALO

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE	8
1.1 PRAVNE PODLAGE ZA IZVEDBO REVIZIJE	8
1.2 ZAKAJ SMO REVIDIRALI UKREP 1.1 IN INSTRUMENT 1.4.02.....	8
1.3 CILJI REVIZIJE IN KRITERIJI.....	8
1.4 METODE DELA	9
1.5 OMEJITVE PRI REVIZIJI	11
1.6 ODGOVORNE OSEBE.....	11
1.7 UKREP 1.1 »SPODBUJANJE RAZVOJA INOVACIJSKEGA OKOLJA«.....	12
1.8 INSTRUMENT 1.4.02 »PROJEKTI RAZVOJA RAZISKOVALNE INFRASTRUKTURE«	17
2. SPOSOBNOST ČRPANJA SREDSTEV ESRR	19
2.1 KAKŠNE SO ODOBRENE PRAVICE ZA PREVZEM OBVEZNOSTI ZA REVIDIRANI UKREP IN INSTRUMENT V OBDOBJU 2004–2006.....	19
2.2 KAKO OCENJUJEMO ČRPANJE SREDSTEV	24
2.2.1 Ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«.....	24
2.2.1.1 Ocena sposobnosti črpanja sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«.....	26
2.2.2 Instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« centrov odličnosti.....	29
2.2.2.1 Ocena sposobnosti črpanja sredstev ESRR za instrument 1.4.02 »Razvoj raziskovalne infrastrukture« centrov odličnosti do 31. 12. 2005.....	31
3. UGOTOVITVE	32
3.1 SPLOŠNA UGOTOVITEV.....	32
3.2 UGOTOVITVE PO MINISTRSTVIH.....	34
3.2.1 Ministrstvo za gospodarstvo kot posredniško telo ESRR	34
3.2.2 Ministrstvo za gospodarstvo kot nosilec proračunskih postavk in končni upravičenec.....	36
3.2.2.1 Javni razpis za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«	36
3.2.2.2 Pogodbe	36
3.2.2.3 Zahtevki za plačila končnih prejemnikov	37
3.2.2.4 Kadri	37

3.2.2.5	Kontrole	38
3.2.2.6	Skladnost odobrenih projektov s pravili državnih pomoči	40
3.2.3	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo kot nosilec proračunskih postavk in končni upravičenec za projekte centrov odličnosti	40
3.2.3.1	Javni razpis za aktivnost 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO	40
3.2.3.2	Kadri	40
3.2.3.3	Kontrole	41
4.	MNENJE	43
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	45
5.1	MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO	45
5.2	MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO, ZNANOST IN TEHNOLOGIJO	46
6.	PRIPOROČILA	49
7.	PRILOGE	51

1. PREDSTAVITEV REVIZIJE

1.1 Pravne podlage za izvedbo revizije

Revizijo sposobnosti črpanja sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj pri izvajanju ukrepa »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumenta »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« v letih 2004 in 2005 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču (v nadaljevanju: ZRacS-1)¹ in Programa dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča v letu 2006. Sklep o izvedbi revizije je bil izdan 3. 4. 2006.²

1.2 Zakaj smo revidirali ukrep 1.1 in instrument 1.4.02

Za revidiranje ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« centrov odličnosti (v nadaljevanju: CO) smo se odločili iz več razlogov, med njimi tudi zaradi:

- narave sistema izvajanja, ki je novost v slovenskem prostoru, saj uporabniki in nosilci znanja v Republiki Sloveniji prvič prejemajo pomoč v okviru strukturnih skladov,
- pomena aktivnosti, ki jih podpirajo za dviganje konkurenčne sposobnosti slovenskega gospodarstva in doseganja ciljev Lizbonske strategije,
- visoke stopnja tveganja pri izvajanju zaradi kompleksnih pravil, ki jih morajo udeleženci upoštevati,
- zahtevane skladnosti izvajanja ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« s pravili za državne pomoči, kar pomeni dodatno tveganje pri sofinanciranju teh projektov,
- vsebinske povezanosti aktivnosti v CO - razvojno-raziskovalna aktivnost (v nadaljevanju: RR CO) v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in aktivnost razvoja raziskovalne infrastrukture CO v okviru instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO.

1.3 Cilji revizije in kriteriji

Z revizijo smo želeli oceniti sposobnost črpanja sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju: ESRR) v primeru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« v letih 2004 in 2005.

- Absorpcijsko sposobnost smo opredelili kot sposobnost črpanja sredstev v predvidenih zneskih, v predvidenem obdobju in za predvidene namene. Istočasno smo preverili, kako se uresničuje pravilo

---

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Št. 1220-2/2006-4 in 1220-2/2006-5 z dne 3. 4. 2006.

»n+2«³, po katerem je potrebno črpati sredstva Evropske unije (v nadaljevanju: EU) za posamezni sklad v roku dveh let po letu, v katerem so bile odobrene pravice za prevzem obveznosti⁴. V nasprotnem primeru pride do trajne izgube nečrpanih sredstev EU.

Za oceno smo si postavili kriterije, po katerih je bila absorpcijska sposobnost revidiranega ukrepa in instrumenta do 31. 12. 2005:

- slaba – če je bilo do 31. 12. 2005 za revidirani ukrep in instrument črpanih manj kot 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004; v tem primeru ocenjujemo tveganje za izgubo nečrpanih sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument za leto 2004 kot visoko;
- zadovoljiva – če je bilo do 31. 12. 2005 za revidirani ukrep in instrument črpanih 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004; v tem primeru ocenjujemo, da je tveganje za izgubo nečrpanih sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument za leto 2004 zmerno;
- dobra – če je bilo do 31. 12. 2005 za revidirani ukrep in instrument črpanih več kot 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004; ocenjujemo, da je v tem primeru tveganje za izgubo nečrpanih sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument za leto 2004 nizko;
- odlična – če je bilo do 31. 12. 2005 za revidirani ukrep in instrument črpanih 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004 in 1/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2005; v tem primeru ocenjujemo, da bi bilo tveganje za izgubo nečrpanih sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument do konca leta 2006 nizko.

Z revizijo želimo tudi ugotoviti morebitne pomanjkljivosti pri izvajanju revidiranega ukrepa in instrumenta in oblikovati priporočila za učinkovitejše črpanje sredstev ESRR s poudarkom na naslednji finančni perspektivi 2007–2013⁵.

1.4 Metode dela

Pri izvedbi revizije smo uporabili naslednje metode dela:

Študija primera

Pri ocenjevanju sposobnosti črpanja sredstev ESRR v primeru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO smo se osredotočili le na dva projekta in en celoviti projekt. Izbrali smo tiste projekte, ki so najdlje v izvajanju, ali pa tiste, pri katerih smo s predhodnimi analitičnimi postopki ugotovili, da je prišlo do večjih težav v postopku izvajanja in ki vsebujejo večji delež sredstev ESRR v celotnih razpisanih sredstvih. Na Ministrstvu za gospodarstvo (v nadaljevanju: MG) smo pregledali dva projekta od šestih, potrjenih v letih 2004 in 2005, na Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (v nadaljevanju: MVZT) pa en celovit projekt CO od sedmih, potrjenih v letih 2004 in 2005. V CO potekajo revidirane aktivnosti tako v okviru

³ Application of the »n+2« under Article 31.2 of Regulation 1260/1999.

⁴ Appropriations for Commitments (CA) – odobrene pravice za prevzem obveznosti; Appropriations for payments (PA) – odobrena sredstva za plačilo.

⁵ Finančna perspektiva 2007-2013 predstavlja dogovor o ključnih prednostnih nalogah in okvirih proračunskih odhodkov EU za obdobje od 2007 do 2013. Hkrati določa temeljni okvir za evropske politike v letih od 2007 do 2013.

ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« kot v okviru instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO.

Anketa končnih prejemnikov sredstev

Odločili smo se, da s spletno anketo pridobimo mnenje končnih prejemnikov sredstev o sistemu za črpanje sredstev ESRR za revidirane aktivnosti. Glede na pričakovano povečanje obsega sredstev v obdobju od 2007 do 2013 smo želeli pridobiti mnenje končnih prejemnikov o naslednjih vsebinah:

- informiranosti,
- pripravi vloge,
- sestavi in delovanju konzorcija,
- uporabnosti sredstev in
- dodatnih vprašanjih za predlagatelje zavrženih vlog in CO.

Anketirali smo vse končne prejemnike sredstev strukturne politike, ki so se prijavi na skupni razpis MG in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (v nadaljevanju: MŠZŠ) za dodeljevanje sredstev v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in ločeni razpis MŠZŠ za aktivnost 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO. Seznama končnih prejemnikov smo pridobili od MG in MVZT. Seznama sta vsebovala tudi potencialne končne prejemnike oziroma prijavitelje, katerih vloge so bile zavržene.

Odziv na anketo je bil okoli 80 odstoten. Rezultati ankete so na razpolago na spletni strani Računskega sodišča Republike Slovenije⁶ (v nadaljevanju: računsko sodišče), nekatere odgovore pa smo povzeli tudi v poročilu.

Intervjuji

Opravili smo intervjuje s predstavniki posredniškega telesa (v nadaljevanju: PT), z nosilci proračunskih postavk (v nadaljevanju: NPP) in s končnimi upravičenci (v nadaljevanju: KU), ki sodelujejo pri izvajanju revidiranega ukrepa in instrumenta. PT je bilo v letih 2004 in 2005 sestavni del MG, v letu 2006 pa je naloge in odgovornosti PT prevzel organ upravljanja⁷- Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko (v nadaljevanju: SVLR).

Zbiranje in analiziranje dokumentacije o vsebini in poteku revidiranih aktivnosti

Zbrali in analizirali smo podatke MG in MVZT, podatke plačilnega organa za obdobje 2004–2006, podatke iz finančnih tabel Programskega dopolnila enotnega programskega dokumenta 2004–2006 (v nadaljevanju: PD EPD 2004–2006) ter podatke iz revidiranega zaključnega računa proračuna za leti 2004 in 2005. Analiza je zajela tudi nekatere podatke za leto 2006 in sicer do 20. 11. 2006, s katerimi smo želeli oceniti nadaljevanje trenda revidiranih aktivnosti v letu 2006. Pregledali smo dva razpisa, ki sta bila objavljena v letih 2004 in 2005. Projekti, ki so bili izbrani na teh razpisih, se lahko izvajajo v obdobju od 2004 do 2008, zato nekatere tabele vsebujejo tudi pogodbene obveznosti obeh ministrstev v tem obdobju.

---

⁶ <http://www.rs-rs.si>.

⁷ V prilogi 5 je podan seznam institucij, ki sodelujejo pri črpanju sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument.

1.5 Omejitve pri reviziji

- Revizija ni obsegala vseh udeležencev pri načrtovanju, izvajanju, nadzoru in evalvaciji ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO, temveč MG v vlogah PT, NPP in KU pri izvajanju aktivnosti v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« ter MVZT oziroma do 31. 3. 2005 MŠZŠ kot NPP in KU pri izvajanju aktivnosti, namenjenih CO v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO.
- Revizija ni bila usmerjena na preverjanje pravilnosti, razen v primeru uporabe shem državnih pomoči pri ukrepu 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, ki se izvaja po pravilih za državne pomoči. Zaradi navedene omejitve naše ugotovitve ne vsebujejo zagotovila, da v primeru izvedbe revizije pravilnosti poslovanja drugih nadzornih organov ne bo podana zahteva po dodatnih ukrepih ali povrnitvi sredstev.
- Vzroki za morebitno slabše črpanje sredstev revidiranega ukrepa in instrumenta so lahko tudi zunanji, na katere MG in MVZT nista imela vpliva. Če smo z revizijo ugotovili, da gre za takšne vzroke, smo jih zabeležili, vendar jih nismo preverjali pri viru nastanka (npr. ponovno poslani združeni zahtevki za povračilo plačilnemu organu).
- Če bi revidirali vseh 6 projektov, ki se v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« sofinancirajo s proračunskih postavk MG in vseh 7 celovitih projektov v okviru CO, pri katerih se razvoj in raziskave ter razvoj raziskovalne infrastrukture sofinancirajo s proračunskih postavk MVZT, bi bile lahko naše ugotovitve drugačne. Vendar se ocena sposobnosti črpanja nanaša na vseh 13 projektov⁸, saj se sredstva ESRR načrtujejo v skupni višini, in sicer na MG za šest projektov in na MVZT za sedem celovitih projektov CO. Končni prejemniki sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument vlagajo zahtevke za plačilo sredstev iz državnega proračuna po isti dinamiki, in sicer enkrat do štirikrat letno, glede na dogovor s pristojnim ministrstvom.

1.6 Odgovorne osebe

Ministrstvo za gospodarstvo:

ministrica za gospodarstvo dr. Tea Petrin do 20. 4. 2004 ter ministra za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik od 20. 4. 2004 do 3. 12. 2004 in mag. Andrej Vizjak od 3. 12. 2004 dalje.

Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport ter Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo:

minister za šolstvo, znanost in šport dr. Slavko Gaber do 3. 12. 2004; od 3. 12. 2004 dalje minister za šolstvo, znanost in šport dr. Milan Zver in od 1. 4. 2005 minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo dr. Jure Zupan.

V skladu z 8. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi⁹ je MVZT pridobilo pravico proračunske uporabe s 1. 4. 2005, ko je prevzelo naloge, ki so jih v prejšnjih letih opravljali drugi proračunski uporabniki.

⁸ V prilogah 1 in 2 je seznam vseh 13 celovitih projektov, ki jih MVZT in MG sofinancirata s sredstvi ESRR.

⁹ Uradni list RS, št. 123/04.

1.7 Ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

Enotni programski dokument 2004-2006¹⁰ (v nadaljevanju: EPD) ugotavlja, da mednarodne primerjave konkurenčnosti slovenskega gospodarstva kažejo, da Republika Slovenija zaostaja na nekaterih ključnih področjih konkurenčnosti podjetij. Ugotovitve so v skladu z rezultati drugih študij, ki kažejo na relativno nizka zasebna vlaganja v raziskave, razvoj in inovativnost, šibkost povezav med podjetji in razvojno-raziskovalnimi ustanovami, šibkost povezovanja v mreže in grozde ter neustreznost institucionalnega okolja za spodbujanje inovativnosti in konkurenčnosti. Te pomanjkljivosti imajo negativne učinke, ki se kažejo na ravni ustvarjalnosti, tehnološkega razvoja in na ravni nacionalne konkurenčnosti. Zato je ukrep usmerjen v razvoj inovacijskega okolja, razvojne infrastrukture in pogojev za oblike povezovanja podjetij in institucij znanja, ki bodo pospešile in povečale učinkovitost prenosa znanja v produkte, storitve in procese ter okrepile prepoznavnost Republike Slovenije kot razvojnega partnerja na prepoznanih področjih. Posebni cilji ukrepa so:

- pospeševanje prenosa znanja med nosilci znanja (univerze, razvojno-raziskovalne in izobraževalne institucije) ter podjetji,
- pospeševanje zagona in razvoj novih tehnološko usmerjenih dinamičnih podjetij,
- povečanje vlaganj v raziskave in razvoj na prednostnih področjih raziskav in tehnološkega razvoja.

V tabeli 1 je pregled aktivnosti, ki se sofinancirajo s sredstvi ESRR v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v obdobju 2004–2006.

Tabela 1: Aktivnosti ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

Ukrep 1.1. »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«	AKTIVNOST/INSTRUMENT
	1. Naložbe v modernizacijo, gradnjo in opremo posrednikov.
	2. Priprava strategij, programov in razvoj storitev posrednikov zaradi ustvarjanja njihove sposobnosti za podporo podjetjem.
	3. Raziskovalni in razvojni projekti podjetij in institucij znanja v okviru posrednikov in raziskovalnih CO.

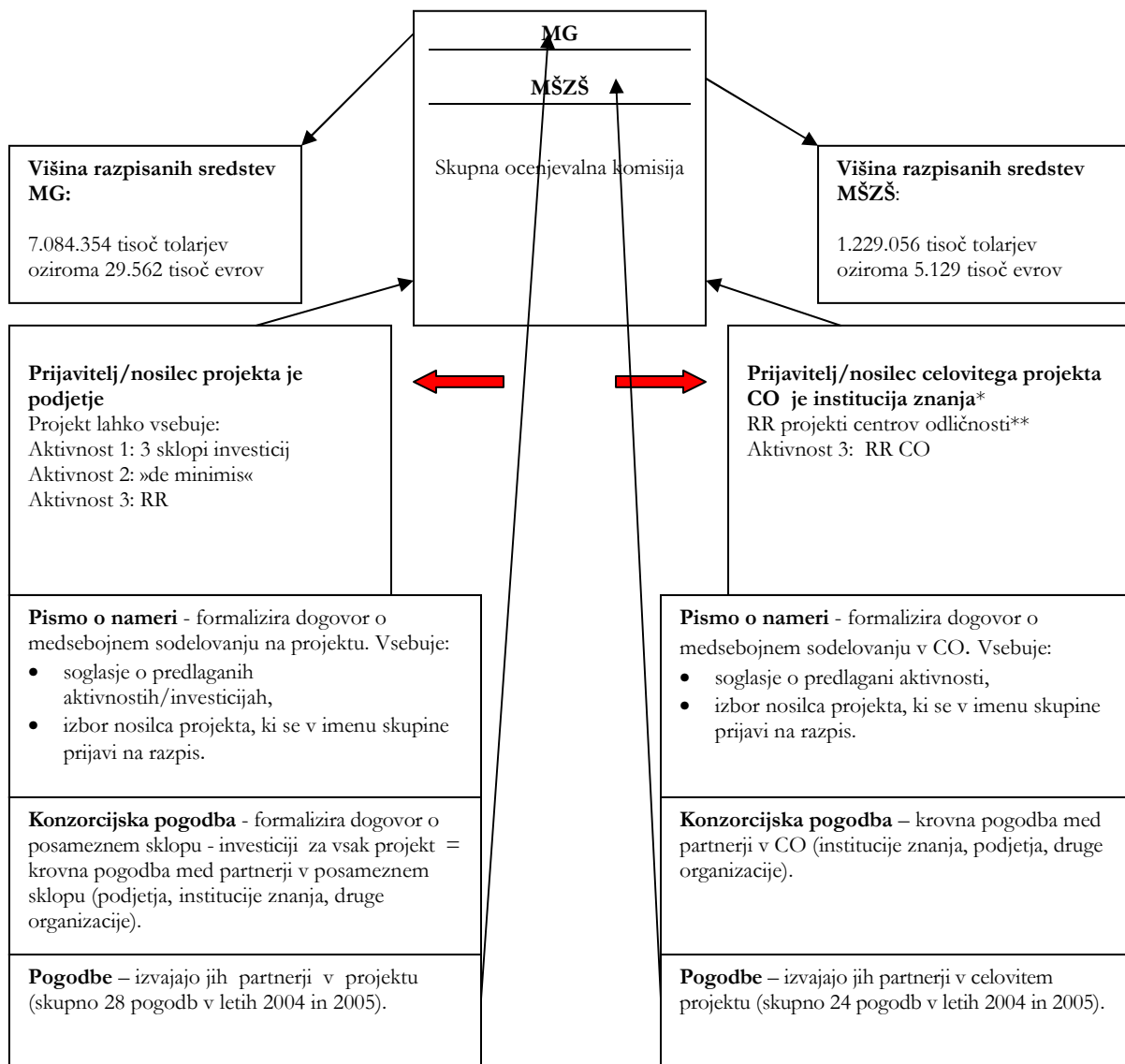
Vir: EPD, str. 119.

MG in MŠZŠ sta 23. 4. 2004 objavila skupni javni razpis za dodeljevanje sredstev ukrepa »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v višini celotnih odobrenih sredstev za prevzem obveznosti v obdobju 2004–2006.

Na sliki 1 prikazujemo organizacijsko shemo vlagateljev prijav na razpis in višino razpisanih sredstev.

¹⁰ Republika Slovenija, Enotni programski dokument 2004-2006, prvi natis 2004, ISBN 961-91352-0-2.

Slika 1: Prikaz organizacije udeležencev¹¹ za skupni javni razpis MG in MŠZŠ 23. 4. 2004 za dodeljevanje sredstev ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

* Institucije znanja v okviru tega razpisa so bile univerze, samostojni visokošolski zavodi, javni raziskovalni zavodi, drugi javni zavodi, zasebne pridobitne in nepridobitne raziskovalne organizacije, vpisane v evidenco pristojnega ministrstva za opravljanje raziskovalne dejavnosti.

** CO so visoko kakovostna multidisciplinarna skupina raziskovalcev iz akademske sfere in gospodarstva, ki zagotavljajo kritično maso znanja in ustrezno raziskovalno infrastrukturo za preboj CO v vrh svetovne znanosti in/ali vključitev v mednarodno mrežo odličnosti. CO so bili v okviru tega razpisa upravičeni do sodelovanja samo v razvojno-raziskovalnih aktivnostih/investicijah.

*** »De minimis« pomoč po svoji vsebini ne predstavlja državne pomoči in je podrobneje obrazložena na str. 12.

Vir: skupni razpis MG in MŠZŠ 23. 4. 2004.

¹¹ V prilogi 5 so definicije organizacijskih oblik ciljnih udeležencev na javnem razpisu.

Tabela 2: Nameni in struktura predvidene porabe sredstev ukrepa »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« za obdobje 2004–2006

Namen	Skupaj v tisoč tolarjih	Skupaj v tisoč evrih ¹²	ESRR v tisoč tolarjih	ESRR v tisoč evrih	Nacionalna udeležba v tisoč tolarjih	Nacionalna udeležba v tisoč evrih
(1)	(2)= (4)+(6)	(3)=(5)+(7)	(4)	(5)	(6)	(7)
Za CO (MVZT)	1.229.056	5.129	921.792	3.846	307.264	1.283
Za vse ostale namene (MG)	7.084.354	29.562	5.313.265	22.172	1.771.089	7.390
Skupaj	8.313.410	34.691	6.235.057	26.018	2.078.353	8.673

Vir: Izvedbene struktura ukrepa (v nadaljevanju: ISU), april 2005.

Tabela 2 podrobneje prikazuje osnovno razdelitev sredstev v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« med neposrednima proračunskima porabnikoma MVZT in MG. Od skupaj 8.313.410 tisoč tolarjev oziroma 34.691 tisoč evrov je za podporo razvojno-raziskovalnih projektov skupin podjetij in institucij znanja, ki se povezujejo za skupna vlaganja v okviru CO, na posebnih proračunskih postavkah MVZT okvirno namenjeno 1.229.056 tisoč tolarjev oziroma 5.129 tisoč evrov. Za vse ostale namene razpisa, ki so podani v tabeli 2, pa je bilo v načrtu razvojnih programov MG okvirno namenjeno 7.084.354 tisoč tolarjev oziroma 29.562 tisoč evrov. Zneski vsebujejo sredstva ESRR in lastno udeležbo Republike Slovenije.

Raziskovalni CO, ki so se vzpostavljali v okviru ESRR, naj bi bili usmerjeni predvsem v krepitev sposobnosti prenosa in obvladovanja novih tehnologij ter v razvoj novih tehnologij na prednostnih področjih raziskav in tehnološkega razvoja. Raziskovalni CO naj bi prispevali predvsem k realizaciji naslednjih ciljev:

- učinkovitejšemu prenosu znanja v produkte, storitve in procese z visoko dodano vrednostjo ter k pospeševanju zagona in razvoja novih tehnološko usmerjenih dinamičnih podjetij,
- izboljšanju sodelovanja med nosilci znanja (univerza, razvojno-raziskovalne in izobraževalne institucije) ter podjetji,
- povečanju vlaganj v aplikativne raziskave in razvoj na prioritetnih področjih raziskav in tehnološkega razvoja.

To naj bi prispevalo k dvigu mednarodne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva in vodilo k napredku pri doseganju prvega cilja EPD 2004-2006, to je hitrejša rast bruto družbenega proizvoda (v nadaljevanju: BDP) in zmanjšanje zaostanka v BDP na prebivalca za povprečjem EU.

Izvedba skupnega razpisa MŠZŠ in MG za različne aktivnosti spodbujanja razvoja inovacijskega okolja (razvojno-raziskovalni projekti in investicije CO, grozdov, tehnoloških mrež, tehnoloških parkov in centrov, inkubatorjev, skupin podjetij in institucij znanja) naj bi vključevala maksimalno možno upoštevanje zahtev gospodarstva in je bila prvi tak poskus v Republiki Sloveniji. Raziskovalne organizacije so bile s pogodbami o sofinanciranju projektov zavezane k izpolnjevanju operativnih ciljev za prenos

¹² Preračunano po tečaju zamenjave 1 evro je 239,640 tolarja.

znanja in tehnologij (nove tehnologije, novi produkti in procesi, novi patenti, nova delovna mesta, nove storitve za industrijske uporabnike, in drugo) in to poleg operativnih ciljev mednarodne znanstvene odličnosti (mednarodne strokovne in znanstvene objave, nove mednarodne povezave, novi doktorji znanosti, novi mednarodni projekti, gostujoči raziskovalci ipd.).

V skladu z uredbama Sveta št. 1260/1999¹³ in Evropske Komisije (v nadaljevanju: EK) št. 448/2004¹⁴ se v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« sofinancirajo upravičeni stroški, ki so prikazani v tabeli 3.

Tabela 3: Upravičeni stroški pri izvajanju ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« po sklopih

---

1. Naložbe v modernizacijo, gradnjo in opremo posrednikov:

- nakup, gradnja, prenova, oprema prostorov,
  - nakup razvojno-raziskovalne opreme (instrumenti, laboratorijska oprema, računalniška strojna in programska oprema),
  - nakup novih strojev in opreme.
-

2. Priprava strategij, programov ter razvoj storitev posrednikov zaradi ustvarjanja njihove zmogljivosti za podporo podjetjem:

- stroški svetovanja in storitve, povezane s projekti,
  - režijski stroški projektov.
-

3. Raziskovalni in razvojni projekti podjetij in institucij znanja v okviru posrednikov in raziskovalnih CO:

- delovni stroški (raziskovalci, tehniki, drugo osebje) med izvajanjem določenega razvojnega projekta,
  - stroški instrumentov, opreme, prostorov in zgradb,
  - stroški raziskav trga, raziskovalnih študij, tehničnega znanja, licenc, znanja in patentov, neposredno povezani s projektom RR,
  - stroški svetovanja in drugih storitev, vključno z raziskovalci, tehničnim znanjem in patenti, nabavljenimi iz zunanjih virov, neposredno povezani s projektom RR,
  - režijski stroški projekta.
-

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

Sofinancirajo se upravičeni stroški projektov, ki so nastali od datuma prijave na javni razpis. Pri RR dejavnosti CO se kot upravičeni stroški štejejo stroški ekvivalenta polne zaposlenosti raziskovalca v skladu z Uredbo o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa¹⁵.

---

¹³ Uredba Sveta (ES) št. 1260/1999 z dne 21. 6. 1999 o splošnih določbah o Strukturnih skladih, Uradni list EU, št. L 161/99.

¹⁴ Uredba EK (ES) št. 448/2004 z dne 10. 3. 2004 o spremembi Uredbe (ES) št. 1685/2000 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1260/1999 glede upravičenosti izdatkov za aktivnosti, ki se sofinancirajo iz strukturnih skladov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1145/2003, Uradni list EU, št. L 72/04.

¹⁵ Uradni list RS, št. 74/04.

V obdobju 2004 in 2005 je MG sofinanciralo projekte iz vseh v tabeli 3 navedenih aktivnosti, MŠZŠ oziroma MVZT pa le projekte iz aktivnosti »Raziskovalni in razvojni projekti podjetij in institucij znanja v okviru posrednikov in raziskovalnih CO«. Pri RR aktivnosti so nosilni investitorji za projekte, ki jih sofinancira MG, podjetja; za projekte CO, ki jih sofinancira MŠZŠ oziroma MVZT, pa javni zavodi, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje raziskovalne dejavnosti in so vpisani v evidenco pristojnega ministrstva za opravljanje raziskovalne dejavnosti.

Za projekte, ki se izvajajo v okviru CO in katerih sredstva so v letih 2004 in 2005 bremenila proračunski postavki MŠZŠ in MVZT, je bilo v letu 2004 v okviru javnega razpisa odobreno sofinanciranje 7 CO (celoviti projekti) s skupno 24 raziskovalno-razvojnimi projekti (podprojekti), od katerih se je 22 razvojno-raziskovalnih projektov začelo izvajati v letu 2004, dva pa v letu 2005. Nosilni investitor je institucija znanja, v CO pa sodelujejo tudi podjetja.

Za projekte, ki se ne izvajajo v okviru CO in katerih sredstva so bremenila proračunski postavki MG, je bilo v letih 2004 in 2005 odobreno sofinanciranje 6 celovitih projektov s skupno 28 podprojekti. Odobrenih je bilo 9 materialnih investicij, 6 investicij za pripravo strategij, programov in razvoj storitev ter vodenje projekta (»de minimis«) in 13 RR projektov podjetij in institucij znanja. Nosilni investitor (prijavitelj) je gospodarska družba, v konzorciju pa sodelujejo tudi institucije znanja.

Pravila državnih pomoči pri dodeljevanju sredstev ESRR, ki so upoštevana v shemah državnih pomoči, vplivajo na intenzivnost državne pomoči, vrsto upravičenih stroškov in datum veljavnosti upravičenih stroškov v skladu s posamezno shemo državnih pomoči, ki jo upravljavec državne pomoči pripravi in pripravi Ministrstvu za finance (v nadaljevanju: MF). MF v skladu z določili Zakona o spremljanju državnih pomoči¹⁶ (v nadaljevanju: ZSDrP) med drugim obravnava, ocenjuje in posreduje priglasitev državnih pomoči EK, zbira, obdeluje in spremlja podatke o državnih pomočeh in o pomočeh, dodeljenih po pravilu »de minimis«, in svetuje upravljavcem državnih pomoči. Za projekte v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje inovacijskega okolja«, ki se sofinancirajo s sredstvi MG in MVZT, veljajo tri sheme državnih pomoči:

- shema 0002-5715334-2002, SI 7/2002, SI 8/2004, Program ukrepov spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti za obdobje 2002-2006 z vsemi dopolnitvami,
- shema 0001-5228018-2000/II in 0005-5228018-2000/II, SI 4/2004, Raziskave in razvoj, z vsemi dopolnitvami,
- shema 0004-57153334-2001/4, SI 18/2002, Regionalna shema državnih pomoči z vsemi dopolnitvami,
- pomoč po pravilu »de minimis« - M001-5715334-2005, MG.

V okviru sredstev ESRR se dodeljuje tudi pomoč po pravilu »de minimis«. Pomoči po pravilu »de minimis« so tiste pomoči, ki zaradi svoje višine ne izkrivljajo ali ogrožajo konkurence in ne predstavljajo državne pomoči, kot to opredeljuje uredba EK št. 69/2001¹⁷. Pomoči »de minimis« je potrebno pred izvajanjem priglasiti Sektorju za spremljanje državnih pomoči na MF na podlagi 7. člena ZSDrP. Sredstva po pravilu »de minimis« so bila dodeljena v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, in sicer za aktivnost priprave strategij, programov ter razvoj storitev tehnoloških centrov, tehnoloških parkov, inkubatorjev, grozdov, tehnoloških mrež in poslovnih con ter vodenje projekta.

¹⁶ Uradni list RS, št. 37/04.

¹⁷ Uredba EK (ES) št. 69/2001 o uporabi členov 87. in 88. Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti pri de minimis pomoči, Uradni list EU, št. L 10/01.

Pravila državnih pomoči se nanašajo le na tiste aktivnosti, ki predstavljajo transfer javnih virov (bodisi nacionalnih, regionalnih, lokalnih ali virov javnih bank/skladov ipd.). Po opredelitvi iz Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti¹⁸ (v nadaljevanju: PES) ni vsaka aktivnost neke države članice, ki lahko vpliva na podjetja, že tudi državna pomoč. Pravila državnih pomoči EU se nanašajo zgolj na tiste ukrepe, ki izpolnjujejo vse kriterije, navedene v prvem odstavku 87. člena PES, še posebej naslednje štiri:

- transfer javnih virov,
- ekonomska prednost,
- selektivnost,
- vpliv na konkurenco in trgovino¹⁹.

Za industrijske raziskave se je lahko iz javnih virov sofinanciralo do 50 odstotkov upravičenih stroškov RR projektov, za RR CO pa do 75 odstotkov upravičenih stroškov RR projektov, razen za projekte, pri katerih so bili prejemniki podjetja – pri slednjih je bila stopnja pomoči za RR projekte do 50 odstotkov.

1.8 Instrument²⁰ 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture«

MŠZŠ je 14. 5. 2004 objavilo ločen javni razpis za podelitev sredstev za projekte razvojno-raziskovalne infrastrukture (v nadaljevanju: RRI) CO. Predmet javnega razpisa je bila podpora projektom razvojno-raziskovalne infrastrukture CO, ki podpirajo RR CO in so sofinancirani v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«. Namen javnega razpisa je bil prispevati k razvoju javne raziskovalno-razvojne infrastrukture ter krepitvi zmogljivosti univerz in javnih raziskovalnih ustanov za ustvarjanje in prenos znanja in novih tehnologij na prednostnih področjih raziskav in tehnološkega razvoja.

V skladu z EPD 2004–2006 je bil v okviru strukturne politike s CO uveden novi instrument²¹ v slovenski razvojno-raziskovalni politiki, za katerega je bilo v Programskem obdobju 2004–2006 (z možnostjo črpanja do vključno leta 2008) namenjeno okvirno skupaj 3.072.641 tisoč tolarjev oziroma 12.822 tisoč evrov sredstev strukturne politike, od tega:

- 1.229.056 tisoč tolarjev oziroma 5.129 tisoč evrov v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« (skupni javni razpis MŠZŠ in MG) in
- 1.843.585 tisoč tolarjev oziroma 7.693 tisoč evrov v okviru ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, instrumenta 2 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture centrov odličnosti« (javni razpis MŠZŠ).

Skupina najmanj treh partnerjev, ki je prijavila projekte CO, je morala obvezno vključevati podjetje (gospodarstvo). Ta skupina partnerjev je morala doseči dogovor o medsebojnem sodelovanju na projektu

¹⁸ Uradni list RS, Mednarodne pogodbe, št. 3/04.

¹⁹ Navodila posredniškega telesa za izvajanje ukrepov državnih pomoči v okviru ESRR v programskem obdobju 2004–2006, 24. 6. 2004, verzija št. 1.

²⁰ Izraz aktivnost se po Uredbi o izvajanju porabe sredstev strukturne politike v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 30/04, 48/04, 87/04, 39/05; v nadaljevanju: Uredba RS) nanaša na izvajanje projektov, medtem ko se izraz instrument nanaša na način dodeljevanja sredstev strukturne politike (javni razpis, program, javno naročilo ali javno povabilo).

²¹ <http://www.mvzt.gov.si/index.php?id=962>.

in izbrati nosilca projekta, ki se je v imenu skupine prijavil na razpis. Dogovor so formalizirali s pismom o nameri. Nosilni investitor (prijavitelj) projektov CO je bil javni zavod, ki je izpolnjeval pogoje za opravljanje raziskovalne dejavnosti in je vpisan v evidenco pristojnega ministrstva za opravljanje raziskovalne dejavnosti.

V okviru instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« so bili podprti projekti razvoja raziskovalne infrastrukture CO, ki so vključevali:

- naložbe v nakup oziroma modernizacijo raziskovalne opreme in
- naložbe v usposobitev prostorov.

Aktivnosti v ukrepu 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, ki je bil okvir za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture«, niso imele narave državnih pomoči. Zato je znašala stopnja pomoči do 100 odstotkov upravičenih stroškov. Delež sofinanciranja ESRR je bil največ 75 oziroma 73 odstotkov²². Pogodbeni partner z ministrstvom je bil prijavitelj, določen za nosilca projekta v pismu o nameri. Končni prejemniki sredstev so bili partnerji, ki so javni zavodi in so izpolnjevali pogoje za opravljanje raziskovalne dejavnosti ter so vpisani v evidenco pristojnega ministrstva za opravljanje raziskovalne dejavnosti.

Tabela 4: Predvidena okvirna poraba sredstev po virih za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO

Struktura sredstev (1)	V tisoč tolarjih (2)	V tisoč evrih (3)
ESRR - EU	1.382.689	5.770
ESRR - nacionalna udeležba	460.896	1.923
Skupaj	1.843.585	7.693

Vir: ISU, junij 2005.

MVZT ima na istih proračunskih postavkah²³ evidentiran del namenskih sredstev EU v okviru ESRR za aktivnost RR projekti CO, ki se izvaja v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, in za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO, ki se izvaja v okviru ukrepa »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«.

²² PD EPD 2004–2006, julij 2004.

²³ Sredstva so namenjena za iste projekte CO.

2. SPOSOBNOST ČRPANJA SREDSTEV ESRR

V Republiki Sloveniji je bil sprejet sistem, po katerem so vsa izplačila končnim prejemnikom sredstev iz evropskih skladov najprej založena iz državnega proračuna. Ko so naknadno zbrana vsa ustrezna dokazila o upravičenosti stroškov in ko jih plačilni organ avtorizira ter potrdi ustreznost postopkov, se sredstva z računov namenskih sredstev EU refundirajo na podračun proračuna. Prilivi teh sredstev se štejejo kot prihodki proračuna šele, ko so nakazani na podračun izvrševanja proračuna. Do prenosa na podračun izvrševanja proračuna se ta sredstva obravnavajo kot sredstva EK in izkazujejo kot obveznosti do nje²⁴. Če sredstva v dveh letih po pridobljeni pravici za prevzem (tako imenovano pravilo »n+2«) niso porabljena, jih je treba vrniti na račun EK. Sredstva strukturne politike²⁵ vsebujejo tudi sredstva strukturnega sklada ESRR, ki jih državni proračun dobi povrnjena, kar je opredeljeno kot črpanje sredstev strukturnih skladov.

2.1 Kakšne so odobrene pravice za prevzem obveznosti za revidirani ukrep in instrument v obdobju 2004–2006

Tabela 5 je finančna tabela Programskega dopolnila EPD 2004–2006 in prikazuje odobrene pravice za prevzem obveznosti za obdobje 2004–2006, usklajene z EK.

Tabela 5: Finančna tabela PD EPD 2004–2006 za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

v tisoč evrih (tekoče cene)

Leto	Skupaj javna sredstva	Skupaj EU	ESRR	Skupaj nacionalna javna sredstva	Državni proračun
(1)	(2)=(4)+(6)	(3)	(4)	(5)	(6)
2004	7.931	5.948	5.948	1.983	1.983
2005	11.513	8.635	8.635	2.878	2.878
2006	15.020	11.265	11.265	3.755	3.755
2004-2006	34.464	25.848	25.848	8.616	8.616

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

²⁴ 6. člen Zakona o izvrševanju proračuna RS za leti 2004 in 2005 (Uradni list RS, št. 130/03, 61/05).

²⁵ Sredstva strukturne politike so pravice porabe, zagotovljene na postavkah namenskih sredstev EU za strukturno politiko in na postavkah slovenske udeležbe za strukturno politiko, določene v državnem proračunu. Sredstva strukturnih skladov EU so namenska sredstva EU na deviznih računih plačilnega organa za namene izvajanja strukturne politike (2. člen Uredbe RS).

Tabela 5 prikazuje, koliko sredstev ESRR in lastne udeležbe Republike Slovenije (javna sredstva) naj bi bilo na razpolago za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v obdobju 2004–2006. Poleg teh sredstev se za potrjene projekte uporabljajo še lastna sredstva podjetij. Kot je iz razvidno iz Prilog 1 in 3, se delež javnih sredstev pri projektih v okviru tega ukrepa giblje med 23 in 80 odstotki vrednosti celotnega projekta.

Poleg revidiranega ukrepa vsebuje prva prednostna naloga EPD 2004–2006 še tri ukrepe, namenjene:

- spodbujanju razvoja turističnih destinacij – ukrep 1.2,
- izboljšanju podpornega okolja za podjetništvo – ukrep 1.3 in
- gospodarski infrastrukturi in javnim storitvam – ukrep 1.4.

Instrument 1.4.02 »Razvoj raziskovalne infrastrukture« CO je del aktivnosti, ki se izvajajo v okviru ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, zato v tabeli 6 prikazujemo odobrene pravice za prevzem obveznosti za ta ukrep kot celoto, tako kot so v finančni tabeli PD EPD 2004–2006.

Tabela 6: Finančna tabela PD EPD 2004–2006 za ukrep 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«

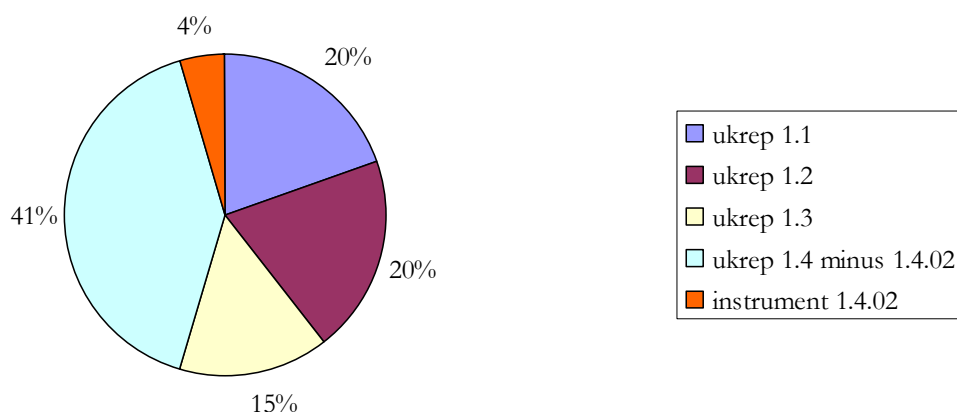
v tisoč evrih (tekoče cene)

Leto	Skupaj javna sredstva	ESRR	Skupaj nacionalna javna sredstva	Državni proračun	Občine
(1)	(2)=(3)+(4)	(3)	(4)=(5)+(6)	(5)	(6)
2004	18.333	13.383	4.950	3.217	1.732
2005	26.615	19.429	7.186	4.671	2.515
2006	34.720	25.346	9.374	6.093	3.281
Skupaj	79.668	58.158	21.510	13.981	7.528

Vir: finančna tabela PD EPD 2004–2006, junij 2004.

Slika 2 prikazuje delež ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v prvi prednostni nalogi.

Slika 2: Delež posameznega ukrepa prve prednostne naloge EPD 2004–2006 v skupnih sredstvih (ESRR in lastna udeležba), namenjenih za prvo prednostno nalogo

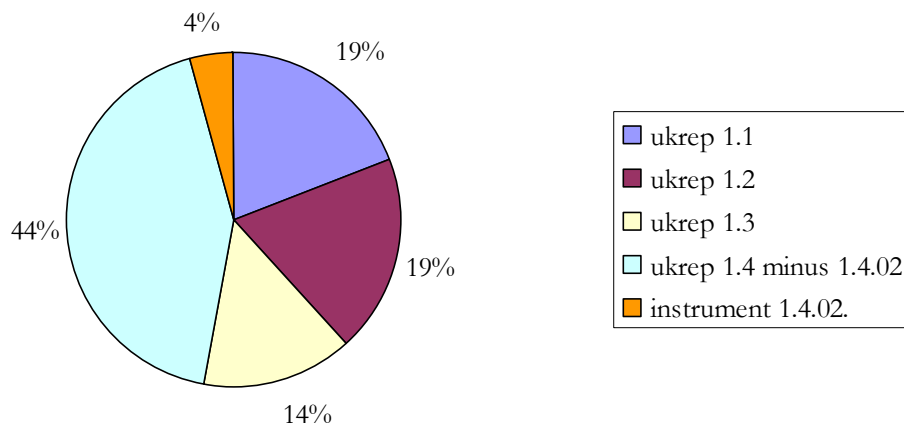

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

Ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« zajema 20 odstotkov sredstev prve prednostne naloge. Instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« je del ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, ki kot celota zajema največji del prve prednostne naloge (45 odstotkov). Instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« zajema 9,9 odstotka ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, katerega del je, in hkrati 4 odstotke celotne prednostne naloge.

Prva prednostna naloga EPD, ki so ji namenjena sredstva ESRR, je »Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti«. V izvajanje te prednostne naloge je vključenih več ministrstev, vlogo koordinatorja pa ima kot posredniško telo za ESRR MG oziroma posebna projektna enota znotraj ministrstva. Cilji, ukrepi in aktivnosti, ki jih obsega prednostna naloga »Spodbujanje podjetniškega sektorja in konkurenčnosti« izhajajo predvsem iz Državnega razvojnega programa Republike Slovenije 2001–2006, Programa ukrepov za pospeševanje konkurenčnosti za obdobje 2002–2006 ter Strategije slovenskega turizma 2002–2006. S pospeševanjem podjetništva, povečanjem investicij v znanje in tehnološkimi razvojem, izboljševanjem turističnih produktov ter poenostavitvijo dostopa do lokacij, podatkov in virov financiranja naj bi se povečala konkurenčnost podjetij in države. Temeljna cilja sta hitrejši gospodarski razvoj in višja raven zaposlenosti v Sloveniji. odobrene pravice za prevzem obveznosti (sredstva ESRR) so prikazane na sliki 3.

Slika 3: Delež odobrenih pravic za prevzem obveznosti po ukrepih prve prednostne naloge

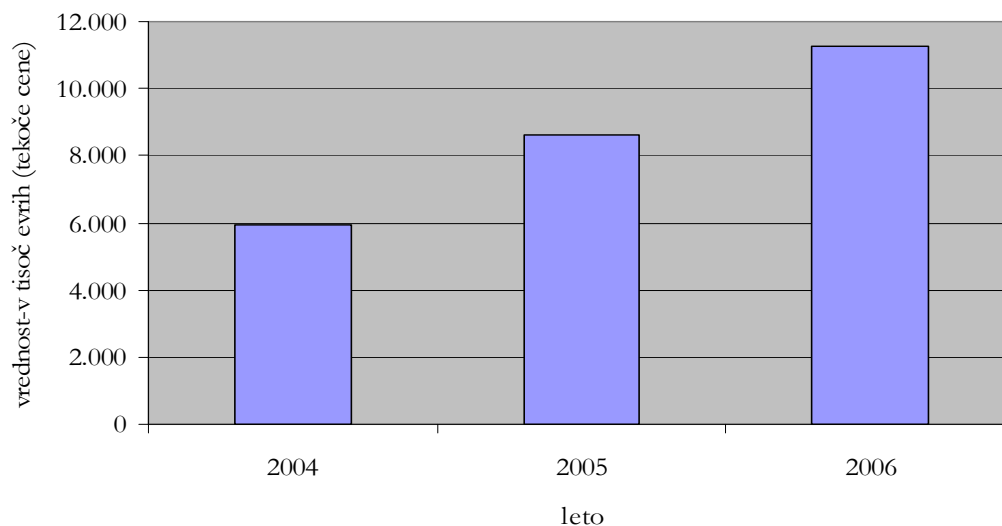

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

Pregledali smo sposobnost črpanja sredstev ESRR za 23 odstotkov odobrenih pravic za prevzem obveznosti iz prve prednostne naloge. Instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« smo pregledali skupaj z ukrepom 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, čeprav je del ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, in sicer zaradi tega, ker je ta del sredstev namenjen istim končnim prejemnikom, to je CO. V okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« pridobijo CO sredstva strukturne politike za razvojno-raziskovalno dejavnost, v okviru instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« pa ti CO prejmejo sredstva strukturne politike za nabavo raziskovalne opreme. V obeh primerih se sredstva izplačujejo s proračunskih postavk MVZT (do 31. 3. 2005 MŠZŠ).

Odobrene pravice za prevzem obveznosti (prevzete pravice porabe) v obdobju 2004–2006, ki zajemajo samo sredstva ESRR, se za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« gibljejo, kot je prikazano na sliki 4.

Slika 4: Odobrene pravice za prevzem obveznosti za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« po letih v obdobju 2004–2006

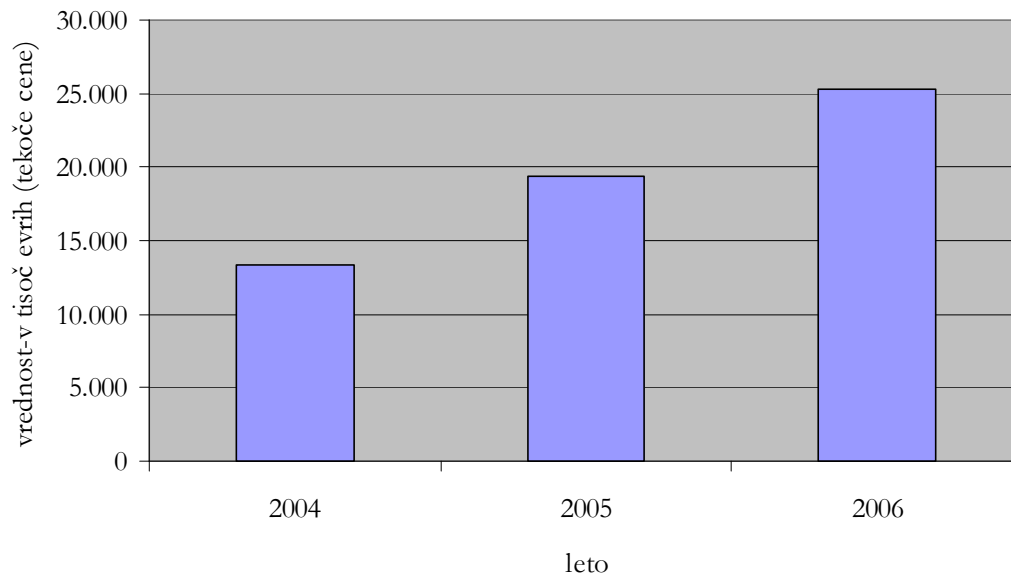

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

Odobrene pravice za prevzem obveznosti za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« so v PD EPD 2004–2006 vključene v ukrep 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«. Predviden okvirni delež odobrenih pravic za prevzem obveznosti za instrument 1.4.02 v celotnih odobrenih pravicah za prevzem obveznosti za ukrep 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve« znaša za obdobje 2004–2006 skupaj 7.693 tisoč evrov, kar znaša 9,9 odstotka ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«.

Naslednja slika prikazuje gibanje odobrenih pravic za prevzem obveznosti na ravni celotnega ukrepa 1.4. »Gospodarska infrastruktura in javne storitve« v obdobju 2004–2006.

Slika 5: Odobrene pravice za prevzem obveznosti za ukrep 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve« po letih v obdobju 2004–2006

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

2.2 Kako ocenjujemo črpanje sredstev

Črpanje sredstev za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« v letih 2004 in 2005 ocenjujemo v skladu s kriteriji in na podlagi pravila »n+2«.

2.2.1 Ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

Največji delež odobrenih pravic za prevzem obveznosti za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v obdobju 2004–2006 (slika 4) se nanaša na leto 2006, kar pomeni, da mora z leti obseg črpanja sredstev ESRR naraščati.

V tabeli 7 je prikazano črpanje sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v obdobju od 1. 1. 2004 do 20. 11. 2006.

Tabela 7: Črpanje sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

	v tisoč evrih		
	2004	2005	2006*
Odobrene pravice za prevzem obveznosti 2004 - 2006	5.948	8.635	11.265
Dodeljeno s pogodbami	7.497	15.328	2.612
Izvršena plačila iz državnega proračuna	988	7.662	12.347
Poslani zahtevki na plačilni organ (MF)	0	6.497	11.204
Avtorizirano ²⁶	0	4.237	2.912**
Plačilo EK	0	4.218	2.912**

* Podatki za leto 2006 v prvih štirih vrsticah tabele prikazujejo stanje na 20. 11. 2006.

** Zneska vsebujeta avtorizirane zahtevke za povračilo in plačilo EK do 20. 6. 2006.

Viri: Finančne tabele PD EPD 2004-2006, Zaključni račun proračuna 2004 in 2005, podatki plačilnega organa in podatki MG ter MVZT.

MG je znesek 195.110 tisoč tolarjev oziroma 814 tisoč evrov dodelilo v letu 2006 na osnovi razpisa v decembru 2005.

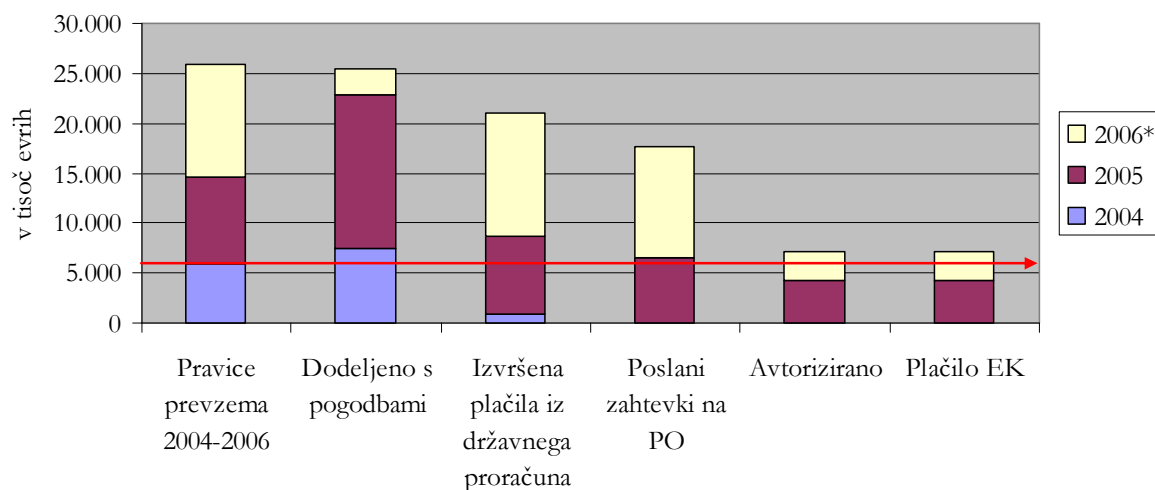
Pojasnilo MG in MVZT

Po pojasnilu ministrstev je bila skoraj 1/3 zahtevkov za povračilo v letu 2005 po dogovoru s plačilnim organom umaknjena. Razlog za umik že posredovanega zahtevka za povračilo je sistemske narave, saj novega zahtevka za povračilo ni mogoče pripraviti in posredovati plačilnemu organu, če plačilni organi ni avtoriziral predhodnega zahtevka za povračilo.

Podatki o avtoriziranih in plačanih zneskih EK ne vsebujejo zahtevkov za povračilo, ki so bili plačilnemu organu posredovani v novembru 2006. Tabela vsebuje le sredstva ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, ki sta jih založila MG in MVZT, brez lastne udeležbe RS. Podatki iz tabele so prikazani tudi na sliki 6.

²⁶ Avtorizacija je dejanje plačilnega organa pri MF in pomeni potrditev upravičenosti izdatkov v zahtevkih za povračilo za plačilo iz evropskega proračuna.

Slika 6: Črpanje sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« na MG in MVZT

* Podatki za leto 2006 se nanašajo na obdobje do vključno 20. 11. 2006.

Viri: Finančne tabele PD EPD 2004–2006, Zaključni račun proračuna 2004 in 2005, podatki plačilnega organa in podatki MG in MVZT.

2.2.1.1 Ocena sposobnosti črpanja sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

Odobrene pravice za prevzem obveznosti za revidiran ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« za leto 2004 znašajo 5.948 tisoč evrov. Do 31. 12. 2005 je bilo črpano skupaj 4.218 tisoč evrov, kar znaša 71 odstotkov odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004.

2.2.1.1.a V skladu s kriteriji ocenjujemo črpanje sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« do 31. 12. 2005 kot zadovoljivo.

2.2.1.1.b Višina poslanih zahtevkov za povračilo na plačilni organ po revidiranem obdobju, to je do 20. 11. 2006, kaže na zadovoljiv obseg izvedenih aktivnosti, na podlagi katerega je mogoče oceniti, da je tveganje za delno izgubo dodeljenih pravic za prevzem obveznosti na podlagi pravila »n+2« za leto 2004 zmerno.

Dinamika črpanja je posledica prevzetih pogodbenih obveznosti MG in MVZT po pogodbah s končnimi prejemniki sredstev za projekte, sofinancirane v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«. Delež pogodbenih obveznosti MG in MŠZŠ za leto 2004 je bil nizek, in sicer le 2,8 odstotka oziroma 9,9 odstotka. Od gibanja pogodbenih obveznosti je odvisen obseg upravičenih izdatkov, ki se sofinancira v določenem časovnem obdobju, in tudi obseg zahtevkov za plačilo in zahtevkov za povračilo, ki jih ministrstvu posreduje plačilnemu organu. V nadaljevanju predstavljamo gibanje pogodbenih obveznosti MG in MVZT v obdobju 2004–2006 za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«.

2.2.1.1.1 Gibanje pogodbenih obveznosti MG

Od prvega razpisa za revidirani ukrep (23. 4. 2004), za katerega je bilo v okviru načrta razvojnih programov MG na razpolago 7.084.354 tisoč tolarjev (29.562 tisoč evrov) in v katerih so se sofinancirali naslednji sklopi upravičenih stroškov²⁷:

- naložbe v modernizacijo, gradnjo in opremo posrednikov,
- priprava strategije, programov ter razvoj storitev posrednikov zaradi ustvarjanja njihove zmogljivosti za podporo podjetjem,
- raziskovalni in razvojni projekti podjetij in institucij znanja v okviru posrednikov in raziskovalnih centrov odličnosti.

Nerazdeljenih je ostalo 938.526 tisoč tolarjev sredstev, ki jih je MG dne 30. 12. 2005 v okviru javnega razpisa za pridobitev sredstev ESRR, to je ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja - razvoj in usposobitev tehnoloških parkov«, razpisalo za investicije v nakup, gradnjo, prenavo, opremo prostorov tehnoloških parkov in nakup razvojno-raziskovalne opreme za skupne potrebe podjetij v okviru tehnoloških parkov.

MG je na osnovi razpisa z dne 23. 4. 2004 za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« s pogodbami dodelilo končnim prejemnikom sredstev zneske, ki so predstavljeni v tabeli 8.

Tabela 8: Obseg pogodbenih obveznosti MG do končnih prejemnikov sredstev ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« za razpis 23. 4. 2004, po stanju na 31. 12. 2005

Leto	Dodeljeno s pogodbami na osnovi razpisa 23. 4. 2004	Dodeljeno s pogodbami na osnovi razpisa 23. 4. 2004	Struktura
	v tisoč tolarjih	v tisoč evrih	
(1)	(2)	(3)	(4)
2004	172.098	718	2,8
2005	2.391.365	9.979	38,9
2006	3.215.945	13.420	52,4
2007	366.419	1.529	5,9
Skupaj	6.145.827	25.646	100,0

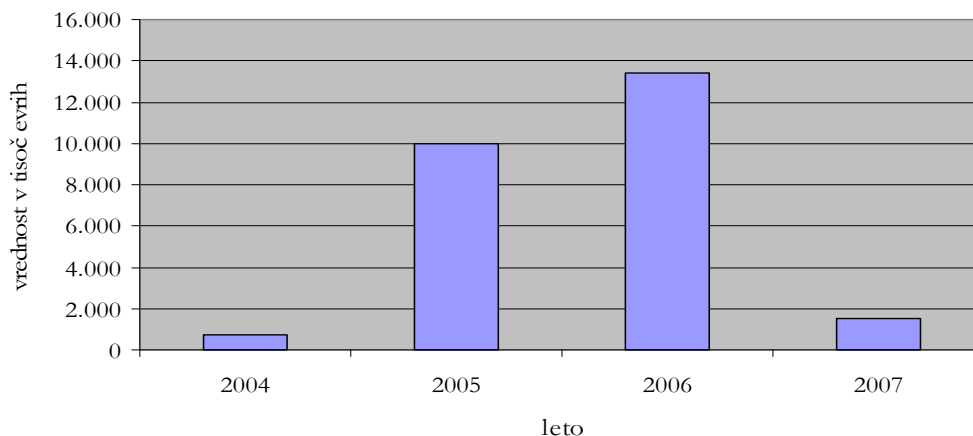
Vir: podatki MG.

Na osnovi drugega razpisa 30. 12. 2005 je MG s pogodbami dodelilo končnim prejemnikom po 31. 12. 2005 še dodatnih 743.416 tisoč tolarjev oziroma 3.102 tisoč evrov, ki niso vključeni v pogodbene obveznosti v tabeli 8.

Pogodbene obveznosti MG do končnih prejemnikov, ki so nastale na osnovi prvega razpisa, kaže tudi slika 7.

²⁷ Podrobnejša razdelitev sklopov upravičenih stroškov je razvidna iz tabele 3.

Slika 7: Pogodbene obveznosti MG do končnih prejemnikov sredstev ESRR za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

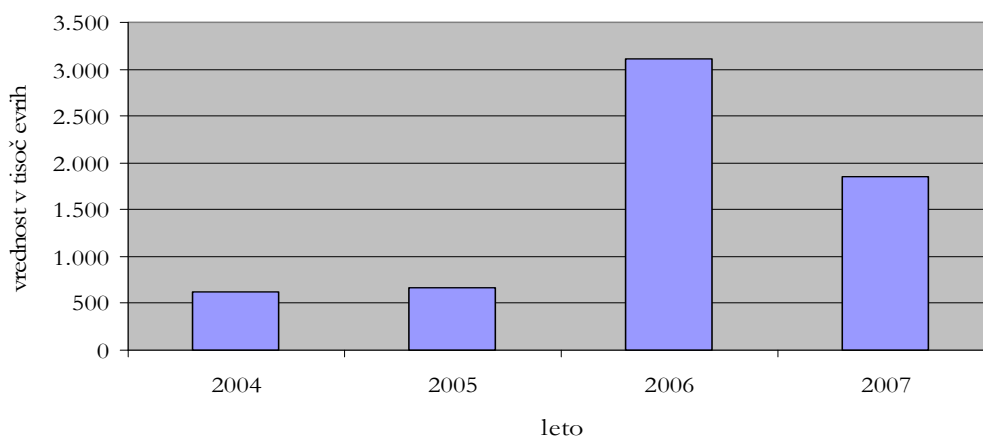
Vir: podatki MG.

Pogodbene obveznosti zajemajo sredstva ESRR-EU in ESRR - lastno udeležbo. Kot je razvidno iz tabele 8 in slike 7, ima MG najvišje pogodbene obveznosti do končnih prejemnikov za sredstva ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v letu 2006, kar pomeni, da naj bi v tem letu na projektih predvidoma nastalo največ upravičenih izdatkov za sofinanciranje.

2.2.1.1.2 Gibanje pogodbenih obveznosti MVZT

Naslednja slika prikazuje pogodbene obveznosti MVZT za RR projekte CO v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v obdobju 2004–2006.

Slika 8: Pogodbene obveznosti MVZT do končnih prejemnikov sredstev ESRR za RR projekte CO v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« po stanju na 31. 12. 2005

Vir: podatki MVZT.

Iz slike je razvidno, da je MVZT predvidevalo največ (49,8 odstotka) upravičenih izdatkov pri RR projektih CO v letu 2006.

2.2.2 Instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« centrov odličnosti

Pri ocenjevanju sposobnosti črpanja sredstev za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO prav tako izhajamo iz gibanja odobrenih pravic za prevzem obveznosti. Ker se ta instrument nahaja v okviru ukrepa 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, pri odobrenih pravicah za prevzem obveznosti jemljemo kot osnovo odobrene pravice za prevzem obveznosti za ta ukrep kot okvirni ukrep za revidirano aktivnost.

Tabela 9: Odobrene pravice za prevzem obveznosti za ukrep 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve« v obdobju 2004–2006²⁸

	v tisoč evrih		
	2004	2005	2006
ESRR	13.383	19.429	25.346
Državni proračun	3.217	4.671	6.093
Proračuni občin	1.733	2.515	3.281
Skupaj	18.333	26.615	34.720
Ocenjeni odstotek odobrenih pravic za prevzem obveznosti po letih	23,0	33,4	43,6

Vir: PD EPD 2004–2006, junij 2004.

Največji del odobrenih pravic za prevzem obveznosti se, tako kot pri ukrepu 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, nanaša na leto 2006 in jih je v skladu s pravilom »n+2« mogoče porabiti do 31. 12. 2008.

Izvajanje instrumenta 1.4.02 »Razvoj raziskovalne infrastrukture« CO se nanaša na investicije v javno infrastrukturo, zato se sredstva dodeljujejo le iz ESRR in lastne udeležbe (državni proračun). Okvirni delež sredstev ESRR, namenjenih za to aktivnost v celotnih sredstvih ESRR za ukrep 1.4 »Gospodarska infrastruktura in javne storitve«, je 9,9 odstotka. Pri oceni gibanja 9,9-odstotnega deleža odobrenih pravic za prevzem obveznosti instrumenta 1.4.02 v celotnem ukrepu 1.4 v obdobju 2004–2006 smo predvideli isti odstotek odobrenih pravic za prevzem obveznosti po letih, kot je bil načrtovan za celoten ukrep. Sestavili smo tabelo 10, ki je podlaga za oceno sposobnosti črpanja sredstev ESRR za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO do 31. 12. 2005. V tabelo 10 smo, tako kot pri ukrepu 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«, vključili tudi podatke po zaključku revidiranega obdobja, kar omogoča ugotoviti trend črpanja po revidiranem obdobju, to je do konca novembra 2006. Ta trend je bil pomemben za ocenjevanje stopnje tveganja za morebitno izgubo odobrenih sredstev za leto 2004 na podlagi pravila »n+2« in za prikaz črpanja dodeljenih sredstev za prevzem obveznosti za leto 2005.

²⁸ Slika 5.

Tabela 10: Črpanje sredstev ESRR za instrument 1.4.02 »Razvoj raziskovalne infrastrukture« CO v obdobju 2004-2006

v tisoč evrih

	2004	2005	2006**
Ocenjena odobrena sredstva za prevzem obveznosti 2004–2006*	1.328	1.928	2.514
Dodeljeno s pogodbami	3.821	1.523	-
Izvršena plačila iz državnega proračuna	667	1.543	2.543
Poslani zahtevki na PO	0	1.620	2.452
Avtorizirano	0	1.620	385***
Plačilo EK		1.620	385***

* Ocena za 9,9-odstotni delež, ki temelji na isti dinamiki kot je predvidena za celoten ukrep 1.4.

** Prve štiri vrstice v letu 2006 se nanašajo na obdobje do 20. 11. 2006.

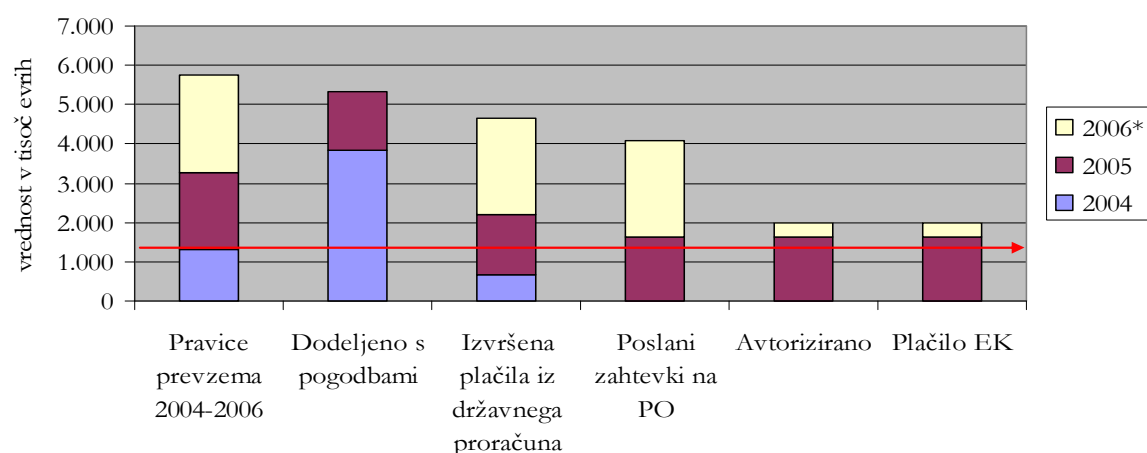
*** Zneski se nanašajo na obdobje do 30. 4. 2006, v katerem so bili zahtevki za povračilo avtorizirani in plačani.

Viri: Finančne tabele PD EPD 2004–2006, revidiran zaključni račun proračuna za leti 2004 in 2005, podatki plačilnega organa in podatki MVZT.

Tako kot pri ukrepu 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« podatki o avtoriziranih in plačanih zneskih EK ne vsebujejo zahtevkov za povračilo, ki so bili plačilnemu organu posredovani v novembru 2006.

Črpanje ponazarjamo tudi s sliko 9.

Slika 9: Črpanje sredstev ESRR za instrument 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« na MVZT

* Podatki za leto 2006 se nanašajo na obdobje do 20. 11. 2006.

Viri: Finančne tabele PD EPD 2004–2006, Zaključni račun proračuna za leti 2004 in 2005, podatki plačilnega organa in podatki MVZT.

2.2.2.1 Ocena sposobnosti črpanja sredstev ESRR za instrument 1.4.02 »Razvoj raziskovalne infrastrukture« centrov odličnosti do 31. 12. 2005

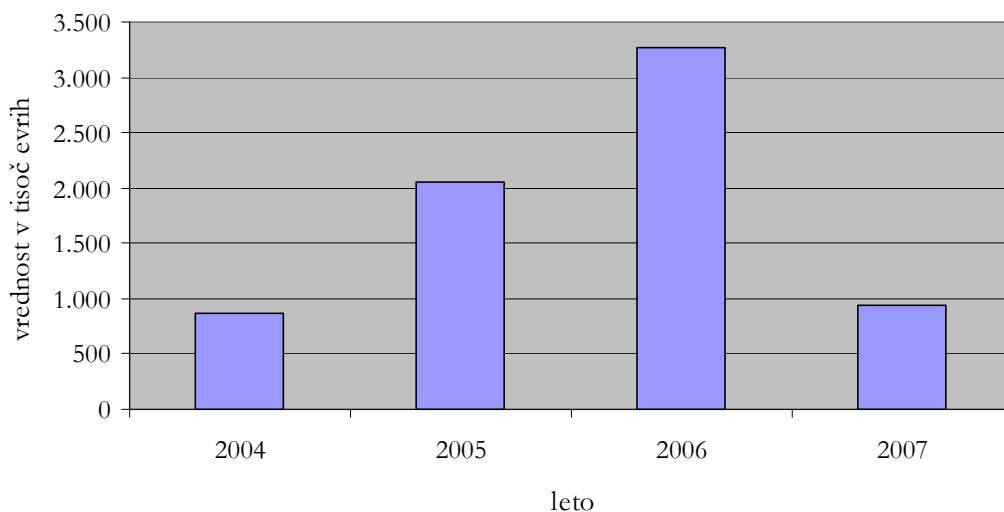
Odobrene pravice za prevzem obveznosti za revidirani instrument za leto 2004 so ocenjene na 1.328 tisoč evrov. Do 31. 12. 2005 je bilo črpano skupaj 1.620 tisoč evrov, kar znaša 122 odstotkov odobrenih pravic za prevzem obveznosti za to leto. Ugotavljamo, da je bilo do 31. 12. 2005 črpanih več kot 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004, oziroma da je črpanje za 22 odstotkov višje od ocenjenih odobrenih pravic za prevzem obveznosti.

Sposobnost črpanja sredstev ESRR v primeru instrumenta 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO do 31. 12. 2005 ocenjujemo kot dobro in z nizkim tveganjem za izgubo odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004 na podlagi pravila »n+2«.

Primerjalno boljši rezultat glede na ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« pojasnjuje predvsem narava projektov, saj se pri instrumentu 1.4.02 sofinancirajo investicije v razvojno-raziskovalno infrastrukturo, ki zajemajo večje vrednosti.

2.2.2.1.1 Gibanje pogodbenih obveznosti MVZT.

Slika 10: Pogodbene obveznosti MVZT do CO za projekte razvojno raziskovalne infrastrukture, po stanju na 31. 12. 2005

Vir. MVZT.

Iz slike je razvidno, da je imelo MVZT tudi za ta instrument največje pogodbene obveznosti (45,9 odstotka) v letu 2006.

3. UGOTOVITVE

3.1 Splošna ugotovitev

Leti 2004 in 2005 sta bili začetni leti črpanja sredstev ESRR za namene revidiranih aktivnosti z vsemi začetniškimi težavami, ki so običajne za takšne projekte. Poleg tega je bilo to obdobje čas izgrajevanja celotnega sistema za črpanje sredstev strukturnih skladov, pri čemer se je Republika Slovenija opirala tudi na izkušnje tujih strokovnjakov, vendar lastnih izkušenj v domačem okolju ni imela. Sredstva ESRR so se v državah članicah uporabljala pretežno za infrastrukturne projekte, pri katerih je zaradi narave projektov manjše število računov za upravičene izdatke z visokimi zneski, medtem ko je v proces črpanja za RR projekte vključeno veliko relativno nizkih postavk, ki po svoji vsebini niso enostavno preverljive.

V skladu z Uredbo o normativih in standardih za določanje sredstev za izvajanje nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa se pri izračunu povprečne cene ekvivalenta polne zaposlitve raziskovalcev upošteva pri neposrednih materialnih stroških in stroških storitev in amortizaciji naslednje stroške:

- neposredne materialne stroške v zvezi z raziskovalnim delom,
- neposredne nematerialne stroške in stroške storitev v zvezi z raziskovalni delom, kot so:
  - stroški potovanj,
  - avtorsko delo,
  - storitve po drugih pogodbah, vezane na izvedbo programa oziroma projekta ipd.,
  - amortizacija - obnavljanje in nadomeščanje raziskovalne opreme in drugih osnovnih sredstev, neposredno potrebnih za izvedbo raziskovalnih programov oziroma raziskovalnih projektov.

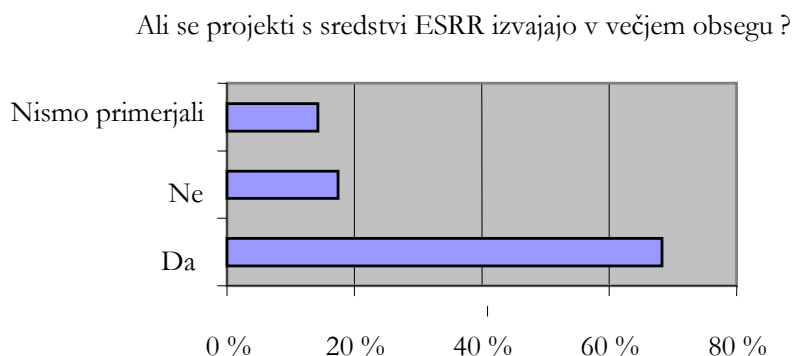
Pri določitvi višine materialnih stroškov za izvedbo infrastrukturnih programov se upošteva dejanske materialne stroške in stroške storitev. Pri RR projektih so priznani stroški plača, material in amortizacija osnovnih sredstev kot tudi režijski stroški do 20 odstotkov vrednosti RR projekta. Teh 20 odstotkov se po uredbi EK št. 448/2004 ne priznava kot pavšal, ampak na podlagi dokazov.

Ugotovili smo, da so zahtevki za plačilo iz državnega proračuna, ki jih ministrstvom posredujejo končni prejemniki sredstev ESRR kot dokazilo za upravičene izdatke, včasih opremljeni s seznamom do 800 postavk, ki jih je vsako posebej potrebno pregledati in potrditi. Pri tem je bila oteževalna okoliščina, da nadzorniki v nekaterih primerih niso bili dovolj podrobno seznanjeni z vsemi značilnostmi RR projektov, kar je zahtevalo dodaten čas in napore, tako pri nadzornikih kot pri končnih prejemnikih. Poleg tega končni prejemniki niso bili navajeni na tako podroben nadzor upravičenih izdatkov, kot je potreben pri črpanju sredstev ESRR, zato je prihajalo do zamudnega usklajevanja. Na to so opozorili tudi anketirani končni prejemniki sredstev ESRR za revidirane aktivnosti. Ob vsej kritičnosti do sistema pa so anketiranci

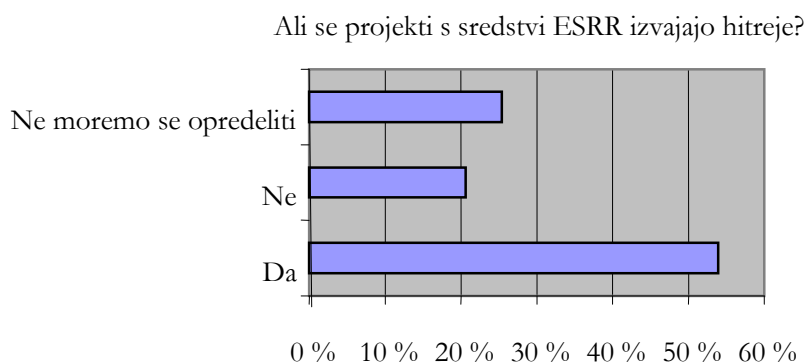
menili, da se zaradi uporabe sredstev ESRR RR projekti izvajajo hitreje in v večjem obsegu kot, če ne bi bilo na razpolago sredstev ESRR. Odgovore na to temo ponazarjata spodnji sliki.

Slika 11: Odgovori končnih prejemnikov

Vir: anketa računskega sodišča.

Slika 12: Odgovori končnih prejemnikov

Vir: anketa računskega sodišča.

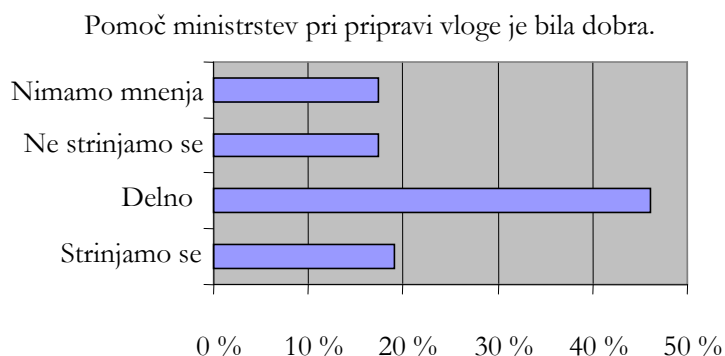
Po naši oceni so najpomembnejša sporočila, ki so jih anketirani končni prejemniki sredstev ESRR želeli posredovati MG in MVZT, naslednja:

- dvig konkurenčnosti in povečanje inovativnosti je splošen državni projekt; bolj kot postopki so pomembni cilji in vsebina projekta;
- razpis in vodenje vseh aktivnosti je storitev državnih organov, ki naj bi bili servis pri doseganju ciljev tega projekta;
- pravila so nadpovprečno stroga, zato pričakujejo pomoč in podporo pri realizaciji projekta, predvsem pomoč v smislu pravočasnih in jasnih navodil ter enostavnih postopkov;
- želijo si več možnosti za izmenjavo mnenj z odgovornimi na MG in MVZT in vpliv na oblikovanje postopkov;

- MG in MVZT vidijo kot vodilna partnerja v izvedbi projekta (informiranje, pomoč pri pripravi vloge, ustrezna merila za ocenjevanje vlog).

Okoli 62 odstotkov anketiranih končnih prejemnikov je imelo težave pri pripravi vloge na razpisa, okrog 55 odstotkov pa tudi težave pri usklajevanju s partnerji v projektu. Pomoč ministrstev pri odklanjanju težav pri pripravi vloge so ocenili, kot je razvidno iz slike 13.

Slika 13: Odgovori končnih prejemnikov

Vir: anketa računskega sodišča.

V opisnih komentarjih so anketiranci izrazili željo po boljšem stiku z odgovornimi osebami v ministrstvih, ki sodelujejo pri načrtovanju, izvajanju in nadzoru nad revidiranimi aktivnostmi. Po njihovem mnenju bi se z boljšo kakovostjo komuniciranja lahko našle hitrejše skupne rešitve za veliko vprašanj, med njimi je tudi vprašanje ustreznih dokumentov za dokazovanje upravičenih izdatkov.

Glede na sporočilnost analiziranih vprašanj in njihovo uporabnost za izboljšanje sistema smo rezultate ankete objavili na spletni strani računskega sodišča.

3.2 Ugotovitve po ministrstvih

3.2.1 Ministrstvo za gospodarstvo kot posredniško telo ESRR

PT je bilo v revidiranem obdobju notranja organizacijska enota MG. Pregledali smo naloge, ki jih je imelo PT kot nosilec politike na področju črpanja sredstev ESRR na podlagi 2. in 3. točke drugega odstavka 5. člena Uredbe RS.

PT je v letih 2004 in 2005 delovalo v skladu z Uredbo RS, razen v naslednjih primerih:

V letih 2004 in 2005 ni poročalo v pisni obliki organu upravljanja o vsebinah, ki imajo vpliv na zagotavljanje pravočasnega zaznavanja odstopanj od načrtovanih gibanj za revidirani ukrep in instrument, ki bi bili lahko podlaga za popravljalne ukrepe pri izvajanju ukrepov pristojne prednostne naloge.

V letih 2004 in 2005 ni pripravilo navodil za izvajanje kontrolne funkcije za NPP in KU. Za izvajanje administrativnih kontrol naj bi PT izdelalo pisne postopke, ki bi v skladu z navodili organa upravljanja opredelili:

- odstotek in izbor potrjenih projektov za kontrolo,
- način izvedbe administrativnih kontrol,
- kontrolne liste in ostalo potrebno dokumentacijo,
- hranjenje dokumentacije.

Pojasnilo MG

PT je pripravilo navodilo za izvajanje kontrolne funkcije za NPP in KU, ki ga Programski svet ESRR v revidiranem obdobju ni potrdil. Kontrolna enota MG bo v prvi polovici leta 2007 pripravila nova navodila za izvajanje kontrolne funkcije nosilcev proračunskih postavk MG.

V revidiranem obdobju ni vedno sprejemalo odločitev in podajalo predlogov Programskemu svetu ESRR in organu upravljanja na podlagi pretehtanih posledic za končne prejemnike sredstev revidiranega ukrepa in instrumenta. Predvsem ocenjujemo kot vprašljivo vnaprejšnjo neselektivno izključitev davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) kot upravičenega izdatka pri nabavi raziskovalne opreme v okviru instrumenta 1.4.02, saj je to vplivalo na relativno visoke obveznosti javnih zavodov za zagotovitev lastnih sredstev za DDV. Dejavnost javnih zavodov se v veliki meri sofinancira s sredstvi državnega proračuna in zato so morali sredstva za DDV zagotoviti iz tega vira.

Ni zagotovilo izbora projektov tako, da bi zagotavljalo dosledno skladnost s pravili državnih pomoči. Pri največjem projektu, ki se sofinancira s sredstvi ESRR v okviru ukrepa 1.1 in pri katerem smo revidirali skladnost dodeljene pomoči s pravili državnih pomoči, nismo ugotovili potrebne skladnosti. To predstavlja visoko tveganje za vračanje sredstev v evropski proračun zaradi neskladja s pravili konkurence in hkrati za potrebo po izterjavi neupravičeno izplačanih sredstev iz državnega proračuna. Tveganje se nanaša na:

- identifikacijo državnih pomoči glede na vsebino predhodno dodeljenih sredstev za ta projekt in
- upoštevanje višine dovoljene intenzitete pomoči.

Za dokončno presojo o tem, ali je določeno ravnanje države tudi državna pomoč, je pristojna EK.

Pojasnilo MG

MG je pojasnilo, da je PT za dodeljevanje sredstev po shemah državnih pomoči pripravilo Navodilo s kontrolnimi listi, ki je bilo potrjeno na seji Programskega sveta ESRR v letu 2004. Kljub temu pa obstaja tveganje, da ni bil zagotovljen izbor največjega projekta na način, ki bi zagotavljal skladnost s pravili državnih pomoči. NPP je poskušal pridobiti mnenje Službe za spremljanje državnih pomoči pri MF, ki pa MG ni izrazila nedvoumnega mnenja glede skladnosti dodelitve državnih pomoči za največji projekt, ki se sofinancira s sredstvi ESRR.

Z Uredbo RS o izvajanju postopkov pri porabi sredstev strukturne politike²⁹ so bile pristojnosti in odgovornosti PT ESRR prenešene na organ upravljanja.

²⁹ Uradni list RS, št. 7/06.

3.2.2 Ministrstvo za gospodarstvo kot nosilec proračunskih postavk in končni upravičenec

3.2.2.1 Javni razpis za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

3.2.2.1.a Razpis ni selektivno zajemal možnosti iz uredbe EK št. 448/2004, da lahko končni prejemniki pod določenimi pogoji uveljavljajo DDV kot upravičeni izdatek.

3.2.2.1.b Prijavitelji so morali vlogi priložiti revidirano letno poročilo. Pri tem ni bilo predvideno, da nekatere prijavitelje ni obvezna revizija letnega poročila, zato je bilo naknadno omogočeno, da lahko prijavitelj poda samo izjavo, da ni zavezan za revizijo poslovanja. Ta možnost v razpisu ni bila predvidena.

3.2.2.1.c V razpisni dokumentaciji je bilo med drugim navedeno, kdo so lahko prijavitelji in tudi katere pogoje morajo izpolnjevati. Zahtevane pogoje bi morali vsi prejemniki sredstev utemeljiti z ustreznimi dokazili, ki pa v seznamu zahtevanih obrazcev in prilog niso bila navedena.

3.2.2.1.d V prijavnih obrazcih eno izmed podjetij ni navedlo podatkov o dobičku in kapitalu, kar naj ne bi bilo v skladu s poslovno politiko podjetja. Prav tako ni navedlo lastniške strukture podjetja. Vloga je bila kljub temu potrjena kot popolna.

3.2.2.1.e V razpisni dokumentaciji so bili pri aktivnostih, ki se izvajajo po pravilu »de minimis«, upravičeni stroški razdeljeni le na notranje in zunanje stroške ter druge stroške. Kaj sodi v posamezno skupino, ni bilo natančno opredeljeno. Iz opredelitev ni možno jasno določiti, ali je na primer nakup pisarniškega pohištva in računalniške opreme upravičeni strošek (lahko bi jih uvrstili kot ostale stroški v zvezi z vodenjem projekta). Pregledani projekt je takšne stroške uveljavljal v okviru aktivnosti »de minimis«, ki je sofinancirana v celoti. Nabavo podobne opreme so drugi končni prejemniki uveljavljali v okviru aktivnosti »investicij«, ki jo MG sofinancira le delno.

3.2.2.2 Pogodbe

3.2.2.2.a Obdobje, od datuma potrditve projekta programskega sveta do datuma sklenitve pogodbe, je bilo pri pregledanem projektu izredno dolgo (9 mesecev). Glede na to, da so prijavitelji imeli na voljo 45 dni časa za prijavo za prvo odpiranje vlog, razpisna komisija pa jih je o rezultatih obveščala v roku 60 dni od datuma prijave, pomeni 9 mesecev za sklenitev pogodbe nerazumno dolgo obdobje, v katerem morajo prijavitelji zalagati sredstva za financiranje upravičenih izdatkov.

Pojasnilo MG

Razlog za dolgotrajnost postopkov do sklenitve pogodbe (9 mesecev) je razkorak med potrebnimi in načrtovanimi sredstvi v državnem proračunu in problem prenosa neporabljenih sredstev iz leta 2004 v leto 2005 ter dolgotrajni in zapleteni postopki za zagotovitev potrebnih sredstev v državnem proračunu. Končni prejemnik se je strinjal s predvideno zamudo pri dodelitvi sredstev pod pogojem, da se mu na ta način zagotovijo celotna zaprosena sredstva po dinamiki.

3.2.2.2.b V pogodbi za pregledani projekt je določen rok za dokončanje projekta, to je 31. 12. 2006. Rok za predložitev zadnjega zahtevka za plačilo s strani nosilnega investitorja pa je 15. 10. 2006. Takšno pogodbeno določilo ni logično, ker ne omogoča končnemu prejemniku sredstev uveljaviti zahtevka za

sofinanciranje vseh upravičenih izdatkov do konca projekta.

Pojasnilo MG

Roki so ob zaključku leta skrajšani zaradi zahtev Plačilnega organa.

3.2.2.3 Zahtevki za plačila končnih prejemnikov

3.2.2.3.a Zaradi usklajevanja o tem, kaj so ustrezna dokazila za upravičene stroške, je pri revidiranem projektu prišlo do zamude pri izplačevanju sredstev.

3.2.2.3.b Zahteve po predložitvi originalnih računov predstavljajo visoko administrativno breme tako za skrbnike pogodb kot za končne prejemnike sredstev. V uredbi EK št. 2355/2002³⁰ je v 1. členu točke (b) zapisano, da se morajo listine hraniti bodisi kot izvirniki bodisi kot splošno sprejeti nosilci podatkov, ki vključujejo tudi fotokopije izvirnikov. Postopek za potrditev skladnosti listin na splošno sprejetih nosilcih podatkov z izvirniki listin določijo nacionalni organi. V obstoječem sistemu skrbniki pogodb preverjajo skladnost z izvirnikom tako, da pred izplačilom končnemu prejemniku ožigosajo izvirnik in ga kopirajo. Menimo, da bi lahko preverjanje skladnosti izvirnikov s fotokopijami, ki jih hrani NPP, preverjali pri kontroli na kraju samem pri končnih prejemnikih. Pri ugotovljenem podvajanju oziroma večkratnem uveljavljanju istega računa bi morali sprožiti ustrezne postopke, vključno z zahtevo po vračilu sredstev, ne pa administrativno bremeniti vseh udeležencev pri izvajanju.

3.2.2.4 Kadri

Na podlagi:

- števila pogodb, za katere je dodeljeno skrbništvo posameznim osebam, ki opravljajo naloge pri izvajanju ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« na MG (štirje skrbniki pogodb pokrivajo 28 pogodb za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«),
- obsežnosti dokumentacije pri zahtevkih za plačilo sredstev iz državnega proračuna in zahtevkih za povračilo, ki jo morajo pregledati skrbniki pogodb in zaposleni v kontrolni enoti,
- podvajanja vlog zaposlenih pri črpanju sredstev ESRR za revidirani ukrep na področju dela MG kot NPP in kot KU, na kar je opozorila tudi Služba za notranjo revizijo MG,
- zahteve po nujnosti boljšega sodelovanja med odgovornimi uslužbenci MG in prijavitelji na razpise, kar so poudarili anketirani končni prejemniki sredstev ukrepa,
- skrbnika pogodb s končnimi prejemniki sta hkrati tudi skrbnika proračunske postavke in zahtevke podpisujeta izmenično kot skrbnika pogodbe oziroma postavke, kar predstavlja težavo v primeru odsotnosti enega od njiju,
- nezadostnega izobraževanja,
- fluktuacije – v letu 2004 je bila stopnja nič (v MG kot NPP in KU sta bila za ESRR zadolžena le dva zaposlena), v letu 2005 pa 14,3 odstotka, kar je nad stopnjo za ministrstvo (6, 9 odstotka),

menimo naslednje:

---

³⁰ Uredba EK (ES) št. 2355/2002 z dne 27. 12. 2002 o spremembi Uredbe EK (ES) št. 438/2001 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1260/1999 glede izvajanja sistemov upravljanja in nadzora pomoči, dodeljene v okviru Strukturnih skladov, Uradni list EU, št. L 351/02.

3.2.2.4.a Skrbniki pogodb so preobremenjeni, kar vpliva tako na kakovost procesov in dokumentov pri izvajanju ukrepa kot tudi na razpoložljivost časa za potrebno komuniciranje s končnimi prejemniki sredstev.

3.2.2.4.b Naloge zaposlenih v funkciji MG kot NPP in KU niso ustrezno ločene, kar ne omogoča ločitev nalog izvajanja ukrepa od nalog kontrole in poročanja in povzroča težave pri nadomeščanju teh zaposlenih v primeru njihove odsotnosti.

3.2.2.4.c Premajhno število zaposlenih, neustrezna ureditev nadomeščanja in nezadostno izobraževanje pomembno povečuje tveganje za pravočasno in kvalitetno izvedbo nalog NPP in KU.

3.2.2.5 Kontrole

Pri preverjanju kontrol smo želeli odgovoriti predvsem na naslednja vprašanja:

- ali so bile kontrole pri dodeljevanju sredstev ESRR za revidirani ukrep vzpostavljene in ali so delovale v celotnem revidiranem obdobju;
- ali je bilo v kontrole vključeno ustrezno število usposobljenih ljudi;
- ali so kontrole notranje revizije v letih 2004 in 2005 načrtovane in ali so temeljile na analizah tveganja pri izvajanju revidiranih aktivnosti.

3.2.2.5.1 Kontrolna enota

Kontrolna enota (v nadaljevanju: KE) na MG je bila ustanovljena 29. 10. 2004³¹. Do ustanovitve KE je sistem nadzora in izvajanja kontrol opravljala projektna enota ESRR. Ob prenosu pristojnosti za kontrole na KE, je bilo na KE preneseno sedem delovnih mest, vendar so bili v prvi fazi v KE prerazporejeni le trije zaposleni, od katerih je le eden izvajal nadzor nad evropskimi sredstvi. Od 29. 4. 2004 do 2. 5. 2005 je bila za vzpostavitev, organiziranje, koordiniranje in izvajanje nalog na področju nadzora nad evropskimi sredstvi zadolžena ena kontrolorka. Koordinacijo nalog KE na nivoju MG z drugimi notranjimi in zunanjimi organi ter službami je opravljala vodja Službe za notranjo revizijo. Ker je bila KE ustanovljena konec oktobra 2004, letni načrt izvajanja kontrol za leto 2004 ni bil pripravljen. V januarju 2005 je bil pripravljen okvirni letni načrt dela KE za leto 2005 in 25. 4. 2005 tudi dejanski načrt nalog KE za leto 2005.

Po 5. 3. 2005 so v KE pripravili pravne podlage za sistemsko obvladovanje področja nadzora in izvajanja kontrol. V PT so pripravili Sklep o razmejitvi nalog med institucionalnimi udeleženci MG pri porabi sredstev strukturne politike in imenovanju zaposlenih za izvajanje nalog udeležencev. KE je pripravila Pravilnik o delovanju KE in Smernice za izvajanje kontrol po 4. členu uredbe EK št. 438/2001³².

V letu 2005 je KE nadoknadila zamujeno iz prvega leta črpanja sredstev ESRR, ko so bila izplačila iz državnega proračuna v glavnem opravljena le na podlagi kontrol skrbnikov pogodb, in opravila

³¹ Podlaga za ustanovitev kontrolne enote je bil Akt o spremembah in dopolnitvah akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v MG št. 011-1/2003 – 49 z dne 20. 10. 2004.

³² Uredba EK (ES) št. 438/2001 z dne 2. 3. 2001 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1260/1999 glede izvajanja sistemov upravljanja in nadzora pomoči, dodeljene v okviru Strukturnih skladov, Uradni list EU, št. L 63/01.

administrativno kontrolo 96 odstotkov projektov ESRR, ki jih sofinancira MG, in pregledala 97 odstotkov dodeljenih sredstev. V letu 2005 je KE opravila kontrolo na kraju samem za 49 odstotkov dodeljenih sredstev ESRR. KE MG izvaja kontrole na kraju samem tudi za druga ministrstva, ki črpajo sredstva ESRR.

V letnem načrtu dela KE za leto 2006 je ugotovljeno, da naj bi na podlagi izkušenj iz preteklega obdobja, glede na število projektov in kadrovske zasedbo, KE MG potrebovala kadrovske pomoč v času, ko bo prihajalo do največjih zahtevkov za plačila iz državnega proračuna in povračila EK.

Pojasnilo MG

V dogovoru z organom upravljanja predvidene rešitve kadrovskega problema.

3.2.2.5.1.a KE je v letu 2004 izvedla kontrole po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 za 2 od skupno 7 v letu 2004 prejetih zahtevkov za plačilo končnim prejemnikom iz proračuna Republike Slovenije. Na podlagi tega dejstva ugotavljamo, da je KE zgolj v omejenem obsegu izpolnjevala zahteve iz 25. člena Uredbe RS. Situacija se je znatno izboljšala v letu 2005, vendar bodo, glede na obseg nalog in pomen kontrol po 4. členu pri črpanju sredstev ESRR, v naslednji finančni perspektivi potrebne kadrovske okrepitve KE in ciljno izobraževanje zaposlenih.

3.2.2.5.1.b Opozarjamo na potrebo po dolgoročni rešitvi kadrovskega vprašanja, ki ni vedno prisotna, ko gre za zaposlovanje na podlagi pogodb o tehnični pomoči. Področje dela je zahtevno in vlaganja v izobraževanje kadra, ki je na razpolago le za določeno obdobje, ni gospodarno.

3.2.2.5.2 Služba za notranjo revizijo MG

Služba za notranjo revizijo (v nadaljevanju: NRS) je samostojna notranja organizacijska enota na MG, ki je funkcionalno in organizacijsko ločena od drugih notranjih organizacijskih enot ter je neposredno podrejena in odgovorna predstojniku MG. Organizacija NRS je določena s Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest na MG. NRS deluje v skladu s Pravilnikom o delovanju notranje revizijske službe, v katerem je opredeljen namen, položaj, organizacija, področje in način dela ter pristojnosti in odgovornosti NRS (določena je tudi strokovna usposobljenost zaposlenih).

NRS je že v novembru 2003 izdelala Analizo tveganja MG z namenom strateškega, letnega in tekočega načrtovanja revizijskih pregledov na področju izvajanja projektov, ki se sofinancirajo s sredstvi ESRR. Analiza tveganja različnih parametrov, ki so izbrani skladno z vsebino dela na posameznem področju, meri tveganost tega področja za določitev pogostosti revizijskih pregledov na posameznem področju.

NRS je ocenila tveganja na področju črpanja sredstev ESRR in vsako leto (2004 in 2005) v letni načrt vključila revizije s tega področja. V letu 2004 je bila izvedena ena revizija, do 30. 6. 2006 pa tri revizije, na podlagi katerih so bili oblikovani predlogi za bolj kvalitetno opravljanje nalog MG na področju črpanja sredstev ESRR, vključno s kadrovske okrepitvami in bolj transparentno delitvijo nalog med zaposlenimi, ki se ukvarjajo s projekti, ki se sofinancirajo s sredstvi ESRR.

Ocenjujemo, da sta bila vloga in delo NRS MG v delu, ki se nanaša na revidiranje sredstev ESRR, v revidiranem obdobju zastavljena tako, da sta omogočala odkrivanje pomanjkljivosti pri izvajanju revidiranega ukrepa.

3.2.2.6 Skladnost odobrenih projektov s pravili državnih pomoči

Pregledali smo skladnost s shemami državnih pomoči za projekt, ki mu je namenjen največji delež sredstev ESRR v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«.

Ugotovili smo visoko tveganje za vračilo sredstev, ki se nanaša na identifikacijo državne pomoči glede na vsebino predhodno dodeljenih sredstev za ta projekt in upoštevanje višine dovoljene intenzitete državne pomoči. Aktivnosti pred predložitvijo vloge na razpis vsebujejo tveganje, da pri revidiranem projektu ni bila upoštevana morebitna državna pomoč, dodeljena iz drugih javnih virov, kar pomeni, da je vprašljivo izpolnjevanje pogojev glede upravičenosti do odobrene višine sredstev ESRR.

Za dokončno presojo o tem, ali je določeno ravnanje tudi državna pomoč, je pristojna EK.

Pojasnilo MG

Na podlagi dopisa MF - Direktorata za javno premoženje, Sektor za spremljanje državnih pomoči, št. 449-31/2006/4, z dne 10. 11. 2006 je predviden sestanek s predstavniki Mestne občine Ljubljana, na katerem naj bi določili stopnjo državne pomoči Mestne občine Ljubljana.

3.2.3 Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo kot nosilec proračunskih postavk in končni upravičenec za projekte centrov odličnosti

3.2.3.1 Javni razpis za aktivnost 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« CO

3.2.3.1.a V javnem razpisu ni bilo jasno določeno, kako se bodo dodeljevala sredstva, če skupno zaproseni znesek presega razpoložljiva sredstva.

3.2.3.1.b V javnem razpisu ni bilo predvideno, da je DDV upravičen izdatek, čeprav so nosilci projektov razvojno raziskovalne infrastrukture CO javne institucije in DDV predstavlja relativno visoke izdatke pri RR opremi. Istočasno je DDV upravičeni izdatek za material v okviru RR projektov CO, ki se sofinancirajo v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«.

3.2.3.2 Kadri

Glede kadrov, zadolženih za izvedbo projektov iz ukrepa 1.1 in instrumenta 1.4.02, smo ugotovili:

- visoko fluktuacijo (v letu 2005 se je na MVZT za izvajanje aktivnosti CO zamenjalo 8 zaposlenih glede na stanje 1. 4. 2005, ko je bilo ministrstvo ustanovljeno. Stopnja fluktuacije na MVZT kot NPP v letu 2005 je bila 53,4 odstotka, kar je nadpovprečno visoko glede na 8,5-odstotno stopnjo v celotnem MVZT),
- preobremenjenost glede na število pogodb, za katere so zadolženi, in obseg del za vodenje in nadzor nad temi pogodbami (trije skrbniki pogodb so zadolženi za 33 pogodb, od tega eden za 14 pogodb, eden za 13 pogodb in eden za 6 pogodb),

- kot pri MG, isti zaposleni opravljajo naloge NPP in KU; to ne zagotavlja ustrezne delitve nalog načrtovanja, izvajanja, nadzora in poročanja pri revidiranem ukrepu in instrumentu in povzroča težave pri nadomeščanju,
- premalo izobraževanj in usposabljanj,
- kadrovski profil (osnovna izobrazba) ne ustreza vsebini projektov, za katere so zadolženi,
- zaradi omejitev pri nagrajevanju nadurnega dela zaposleni pogosto niso motivirani.

Glede na obseg in zahtevnost nalog, ki jih je potrebno izvajati, menimo, da je obstoječa kadrovska zasedba na MVZT kot NPP in KU za revidirane aktivnosti prešibka. Okrepiti je potrebno predvsem funkcijo skrbnikov pogodb in kontrolne enote, zagotoviti ciljno usmerjeno izobraževanje in zagotoviti pogoje za dolgoročne rešitve težav pri pomanjkanju kadrov.

3.2.3.3 Kontrole

3.2.3.3.1 Služba za notranjo revizijo

MVZT je začelo delovati s 1. 4. 2005. Novo-ustanovljeno ministrstvo je s sklepom ministra³³ potrdilo uporabo Pravilnika o delovanju službe za notranjo revizijo v MŠZŠ iz leta 2002. V Službi za notranjo revizijo MVZT je od aprila 2005 dalje sistemizirano in tudi zasedeno le eno delovno mesto. Zaseda ga oseba, ki je že dlje časa odsotna. Nadomeščanje osebe v odsotnosti je neurejeno. Med izvajanjem revizije MVZT ni predložilo:

- letnega načrta in poročila o delu Službe za notranjo revizijo,
- poročila o izvedeni redni ali izredni reviziji Službe za notranjo revizijo,
- dokumenta o drugem delu Službe za notranjo revizijo.

Ugotavljamo, da zaradi pomanjkljive kadrovske zasedbe (odsotnost delavke) naloge Službe za notranjo revizijo, ki so opredeljene v Pravilniku o delovanju službe za notranjo revizijo (notranje revidiranje, svetovanje), niso bile izpolnjene. To predstavlja tveganje za ustreznost delovanja notranjih kontrol kot celote na MVZT oziroma tveganje za izvajanje nalog, ki jih določa Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ in tveganje za izvajanje ukrepov strukturne politike na MVZT.

3.2.3.3.2 Kontrolna enota

Kontrolna enota je del finančne službe MVZT. Za izvajanje kontrol po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 so bile za delni ali celotni delovni čas v revidiranem obdobju sistemizirane tri kontrolorke. V letu 2006 sta v KE delovali dve kontrolorki; ena je že več mesecev odsotna, druga kontrolorka pa je na MVZT opravljala kontrole po 4. členu na podlagi operativnega sporazuma o tehnični pomoči, sklenjenega med SVLR in MVZT 3. 11. 2005.

³³ Sklep št. 021-7/2005/1, z dne 12. 4. 2005.

Pred julijem 2005 se kontrole po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 niso izvajale. Zneski iz zahtevkov za plačilo so se končnim prejemnikom plačali, kljub temu da pred tem niso bile opravljene kontrole po 4. členu uredbe EK št. 438/2001. Po nastopu dela (junij 2005) je nova kontrolorka opravila te kontrole za preteklo obdobje. Med izvajanjem revizije je bila za izvedbo kontrol po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 zadolžena ena oseba na podlagi pogodbe o tehnični pomoči.

3.2.3.3.2.a Kontrole po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 na MŠZŠ oziroma MVZT v celotnem revidiranem obdobju niso delovale tako, kot je predvideno v izvedbeni uredbi EK št. 438/2001 in Navodilu organa upravljanja za sisteme upravljanja in nadzora za strukturne sklade v Republiki Sloveniji.³⁴

3.2.3.3.2.b Za kontrole v revidiranem obdobju ni bilo zadolženih dovolj usposobljenih kontrolorjev, ki bi bili sposobni pravočasno izvesti potrebne postopke.

3.2.3.3.2.c Po revidiranem obdobju kontrole po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 izvaja le ena oseba, kar ocenjujemo kot pomanjkljivost sistema, še zlasti glede na število pogodb za črpanje sredstev ESRR, ki se v okviru revidiranega ukrepa in instrumenta sofinancirajo s sredstvi ministrstva, število dokumentov, ki jih mora kontrolorka pregledati, in zahtevnost področja.

---

³⁴ Junij 2004.

4. MNENJE

Revidirali smo sposobnost črpanja sredstev ESRR pri ukrepu »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrumentu »Razvoj raziskovalne infrastrukture« na Ministrstvu za gospodarstvo in Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (do 31. 3. 2005 Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport) v letih 2004 in 2005. Naloge obeh revidirancev v procesu črpanja sredstev ESRR določa Uredba Republike Slovenije o izvajanju ukrepov strukturne politike. V skladu s to uredbo sta za vzpostavitev in delovanje sistema črpanja sredstev ESRR odgovorni Ministrstvo za gospodarstvo kot posredniško telo, kot nosilec proračunske postavke in kot končni upravičenec ter Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (do 31. 3. 2005 Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport) kot nosilec proračunske postavke in končni upravičenec.

Revizijo smo izvedli v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³⁵. Revizija je obsegala zbiranje in analiziranje podatkov za revidirani ukrep in instrument in izvedbo ankete končnih prejemnikov sredstev revidiranega ukrepa in instrumenta. V letih 2004 in 2005 sta ministrstvi za revidirane aktivnosti na dveh razpisih dodelili skupaj okvirno 9.961.885 tisoč tolarjev³⁶ oziroma 41.570 tisoč evrov, s katerimi se sofinancirajo projekti v skupnem znesku 25.186.058 tisoč tolarjev oziroma 105.100 tisoč evrov. Od skupne vrednosti projektov prispevajo podjetja več kot 60 odstotkov lastnih virov.

Z anketo končnih prejemnikov sredstev ESRR za revidirani ukrep in instrument smo ocenili, da se zaradi razpoložljivosti sredstev ESRR rezultati razvojno-raziskovalnih projektov, ki so sofinancirani s temi sredstvi, dosegajo v večjem obsegu in hitreje. Pogoji za dodelitev sredstev so po oceni anketirancev zahtevali tudi večjo stopnjo povezanosti med nosilci in porabniki znanja; s tem je bil dosežen eden ključnih ciljev ukrepa.

Leti 2004 in 2005 sta bili začetni leti črpanja sredstev strukturnih skladov v Sloveniji. Pri procesu izvajanja revidiranega ukrepa in instrumenta smo ugotovili nesmotrnosti in nepravilnosti; na nekatere so v anketi opozorili tudi končni prejemniki sredstev. Ugotovitve se nanašajo predvsem na:

- kadrovske področje (število in usposabljanje kadra za izvajanje ključnih nalog) – točke 3.2.2.4.a, 3.2.2.4.b, 3.2.2.4.c in 3.2.3.2,
- področje kontrol upravičenih izdatkov – točke 3.2.2.5.1.a, 3.2.2.5.1.b, 3.2.2.5.2, 3.2.3.3.1, 3.2.3.3.2a, 3.2.3.3.2.b in 3.2.3.3.2.c,
- zagotavljanje skladnosti s pravili državnih pomoči – točka 3.2.2.6.

³⁵ Uradni list RS, št. 41/01.

³⁶ Kadar je v izreku mnenja računsko sodišča podatek izražen v denarni enoti tolar, je hkrati prikazan še preračun v denarni enoti evro. Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06) po tečaju zamenjave 1 evro je 239, 640 tolarja.

Sposobnost črpanja smo definirali kot sposobnost črpanja sredstev v predvidenem času, predvidenih zneskih in za predvidene namene, pri čemer smo preverili, ali je dinamika črpanja takšna, da ni tveganj za trajno izgubo preostalih sredstev na podlagi pravila »n+2«.

Menimo, da je bilo črpanje sredstev ESRR za ukrep »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« do 31. 12. 2005 zadovoljivo, saj je bilo v 2/3 razpoložljivega časa črpano 2/3 odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004.

Menimo, da je bilo črpanje sredstev ESRR za instrument »Razvoj raziskovalne infrastrukture« do 31. 12. 2005 dobro, saj je bil v 2/3 razpoložljivega časa črpan celotni delež odobrenih pravic za prevzem obveznosti za leto 2004.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo morata v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivni poročili, ker so bile pri revidiranju sposobnosti črpanja sredstev ESRR za ukrep »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« in instrument »Razvoj raziskovalne infrastrukture« ugotovljene nesmotnosti in nepravilnosti.

Odzivni poročili morata vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanašata,
2. kratek opis nesmotnosti/nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, ter
3. izkaza popravljalnih ukrepov.

Izkaza popravljalnih ukrepov morata obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nesmotnosti/nepravilnosti.

Popravljalni ukrepi se morajo nanašati na aktivnosti, ki so predstavljene v nadaljevanju.

5.1 Ministrstvo za gospodarstvo

MG mora izvesti naslednje aktivnosti:

1. Razmejiti dolžnosti med zaposlenimi, ki se ukvarjajo z izvajanjem ukrepov strukturne politike v vlogi NPP in KU. Potrebno je določiti osebe, ki bodo opravljale naloge odredbodajalca in skrbnika proračunske postavke (NPP). Odredbodajalec in skrbnik proračunske postavke ne sme biti hkrati vodja razpisa in skrbnik pogodb (KU). Ključne dolžnosti in odgovornosti za odobravanje, izvajanje, evidentiranje in pregledovanje projektov morajo biti porazdeljene med različne posameznike. MG mora predložiti:
  - preglednico zaposlenih, ki se ukvarjajo z izvajanjem ukrepov strukturne politike, z opisom njihovih nalog in zadolžitev v ministrstvu kot NPP oziroma KU, vključno z imeni oseb, ki jih nadomeščajo;
  - dodatek k preglednici naj bo dokument o razmejitvi nalog med institucionalnimi udeleženci MG pri porabi sredstev strukturne politike in imenovanju zaposlenih za izvajanje teh nalog udeležencev, iz katerega bo razvidno, da se naloge ne prekrivajo.

2. MG kot KU naj okrepi število skrbnikov pogodb za projekte, ki se sofinancirajo s sredstvi evropskih strukturnih skladov, pri čemer naj nameni posebno pozornost ustrezni izobrazbi prerezporejenih oziroma na novo zaposlenih skrbnikov pogodb. MG mora predložiti:
  - sistemizacijo delovnih mest skrbnikov pogodb, iz katere bo razvidno, katera delovna mesta bo ministrstvo zapolnilo do konca leta 2007. Sistemizacija naj vsebuje tudi oceno časovne obremenitve skrbnikov pogodb za projekte iz programskega obdobja 2004–2006 kot tudi predhodno oceno obremenitev skrbnikov pogodb za projekta iz novega programskega obdobja.
3. MG naj za vse uslužbence in tudi za novo zaposlene, ki se v funkciji NPP in KU ukvarjajo z ukrepi strukturne politike, predloži potrjen program izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za leto 2007. Čas za izobraževanje mora biti upoštevan v oceni časovne obremenitve iz točke 2.
4. Za projekt, pri katerem smo ugotovili tveganje neskladnosti s pravili državnih pomoči, naj MG sprejme ukrepe, na podlagi katerih bo možno pridobiti razumno zagotovilo, da je sofinanciranje projekta skladno s pravili državnih pomoči in je s tem izpolnjen pogoj za sofinanciranje s sredstvi ESRR. MG mora predložiti:
  - seznam in rezultate opravljenih aktivnosti, na podlagi katerih lahko MG poda razumno zagotovilo, da je sofinanciranje projekta v skladu s pravili državnih pomoči.

5.2 Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo

MVZT mora izvesti naslednje aktivnosti:

1. Zagotoviti stalno in nemoteno delovanje službe za notranjo revizijo, tako da sistemizira ustrezno število notranjih revizorjev in zagotovi pogoje za njihovo nadomeščanje v primeru njihove odsotnosti. MVZT mora predložiti:
  - sistemizacijo delovnih mest notranjih revizorjev,
  - oceno časovne obremenitve notranjih revizorjev za izvajanje nalog iz programskega obdobja 2004–2006 v letu 2007 in preliminarno oceno časovne obremenjenosti za nove naloge,
  - program dela Službe za notranjo revizijo za leto 2007 in za proračunsko obdobje do petih let v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ. Iz programa dela za leto 2007 naj bo razvidna tudi ocena tveganj pri izvajanju projektov CO, ki se v programskem obdobju 2004–2006 sofinancirajo s sredstvi evropskih strukturnih skladov.
2. Razmejiti dolžnosti med zaposlenimi, ki se ukvarjajo z izvajanjem projektov CO v vlogi NPP in KU. Potrebno je določiti osebe, ki bodo opravljale naloge odredbodajalca in skrbnika proračunske postavke (NPP). Te osebe ne smejo biti hkrati vodje razpisov in skrbniki pogodb (KU). MVZT mora predložiti:
  - preglednico zaposlenih, ki se ukvarjajo z izvajanjem projektov CO, z opisom njihovih nalog in zadolžitev v ministrstvu kot NPP oziroma KU, vključno z imeni oseb, ki jih nadomeščajo. Prav tako naj MVZT predloži oceno časovne obremenitve uslužbencev za projekte CO iz programskega obdobja 2004–2006 kot tudi preliminarno oceno časovne obremenitve uslužbencev za nove projekte.

3. Kot NPP in KU povečati število javnih uslužbencev, ki opravljajo naloge priprave in izvajanja instrumentov ter finančnega in vsebinskega vodenja in spremljanja projektov CO, pri čemer naj nameni posebno pozornost ustrezni izobrazbi prerazporejenih oziroma na novo zaposlenih uslužbencev. MVZT mora predložiti:
  - dokazilo o odobritvi dodatnih zaposlitev za projekte CO z oceno časovne obremenjenosti s projekti CO iz programskega obdobja 2004–2006 kot tudi preliminarno oceno časovne obremenjenosti s projekti CO, ki se bodo izvajali v obdobju 2007–2013.
4. Kot NPP okrepiti število kontrolorjev za izvajanje kontrol po 4. členu uredbe EK št. 438/2001 oziroma 13. členu uredbe EK št. 1828/2006³⁷ (preverjanje v skladu s členom 60(b) uredbe Sveta št. 1083/2006³⁸). Potrebno je zagotoviti primerno število kontrolorjev z ustrežno izobrazbo in zastaviti pogoje za dolgoročno kakovostno izvajanje njihovih nalog oziroma jih ciljno izobraževati in usposabljanje za opravljanje njihove funkcije ter jim dodeliti ustrezen status. MVZT mora predložiti:
  - potrjen predlog o dodatni zaposlitvi kontrolorjev,
  - oceno obremenjenosti dodatno zaposlenih kontrolorjev s projekti CO iz programskega obdobja 2004–2006 in predhodno oceno obremenjenosti s projekti CO iz novega programskega obdobja.
5. MVZT naj za vse uslužbence in tudi novo zaposlene, ki se v vlogi NPP in KU ukvarjajo s projekti CO, predloži potrjen program izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja za leto 2007 v skladu s 103. členom Zakona o javnih uslužbencih. Čas za izobraževanje naj bo vključen v oceno časovne obremenjenosti teh zaposlenih.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrди odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnih poročil, to je resničnost navedb o popravljanih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljanih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1.

Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja³⁹. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v

---

³⁷ Uredba EK (ES) št. 1828/2006 z dne 8. 12. 2006 o pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 o splošnih določbah o ESRR, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu ter Uredbe (ES) št. 1080/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o ESRR, Uradni list EU, št. L 371/06 (Uradni list EU, št. L 45/07 - popravek uredbe EK št. 1828/2006).

³⁸ Uredba Sveta (ES) št. 1083/2006 z dne 11. 7. 2006 o splošnih določbah o ESRR, Evropskem socialnem skladu in Kohezijskem skladu, in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1260/1999, Uradni list EU, št. L 210/06 (Uradni list EU, št. L 239/06 - popravek uredbe Sveta št. 1083/2006).

³⁹ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da ministrstvi kršita obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

6. PRIPOROČILA

1. MG kot PT in predsedujoči Programskemu svetu v nekaterih primerih ni namenilo posebne pozornosti selektivni vključitvi določenih izdatkov, ki se lahko štejejo kot upravičeni po uredbi EK št. 448/2004 in ki potencialno lahko pomenijo veliko breme za končne prejemnike. Gre predvsem za možnost uveljavljanja DDV kot upravičenega izdatka pod pogoji, ki jih postavlja uredba EK št. 448/2004. Za uveljavitev ostrejših pogojev kot jih dopušča evropska zakonodaja, bi v bodoče morali obstajati tehtni razlogi in analiza posledic za sofinanciranje projektov oziroma za obseg obveznosti zagotavljanja lastnih sredstev pri končnih prejemnikih sredstev strukturnih skladov. Plačilni organ je maja 2006 izdal navodilo o uveljavljanju DDV kot upravičenega izdatka za sofinanciranje s sredstvi strukturnih skladov EU⁴⁰, ki daje konkretne usmeritve in je podlaga za nadaljnje odločanje na tem področju.
2. Ministrstvi naj pred objavo novih razpisov za dodeljevanje sredstev ESRR za razvojno-raziskovalne namene v naslednjem programskem obdobju organizirata sestaneke s končnimi prejemniki teh sredstev v programskem obdobju 2004–2006, na katerem bi bilo mogoče izmenjati izkušnje in predloge za bolj učinkovit način črpanja teh sredstev v prihodnjem programskem obdobju. Anketirani končni prejemniki sredstev ESRR za revidirane aktivnosti so namreč izrazili željo, da bi ministrstvi poleg dosedanjih načinov komunikacije s končnimi prejemniki omogočili neposreden stik z odgovornimi, ki pripravljajo razpise za dodeljevanje sredstev ESRR in izvajajo kontrole nad zahtevki za plačilo. Namen takšnih sestankov bi bil tudi identificirati dobre prakse na podlagi izkušenj in izboljšati ter poenostaviti pogoje in pravila izvajanja.
3. MG naj v strokovno ocenjevalno skupino za ocenjevanje in odobritev vlog neposredno vključi predstavnika Sektorja za spremljanje državnih pomoči na MF kot rednega člana in s tem povečati strokovno usposobljenost komisije na področju zagotavljanja skladnosti s pravili državnih pomoči.
4. Glede na ugotovljene pomanjkljivosti na področju kadrov (preobremenjenost, nezadostno izobraževanje, izobrazba), ki se v obeh ministrstvih ukvarjajo s sredstvi ESRR, predlagamo, da ministrstvi pripravita kadrovske analize s posebnim poudarkom na oceni optimalne obremenitve kadrov, ki se ukvarjajo s sredstvi strukturne politike, glede na obseg, zahtevnost nalog in odgovornosti za izvajanje sedanjega (2004–2006) in novega (2007–2013) programskega obdobja. Naj tej podlagi naj ocenita potrebe po novih zaposlitvah oziroma prerazporeditvah in pripravita načrt izobraževanja ter zastavita pogoje za dolgoročno rešitev tega problema. Proučita naj možnost, da bi bili ti zaposleni izmenično začasno napoteni v podjetja oziroma institucije znanja, ki so končni prejemniki sredstev ESRR za RR projekte, in tako poglobili razumevanje področja pomoči.

---

⁴⁰ Dopis PO organu upravljanja št. 554 – 5/2006/146, z dne 10. 5. 2006.

5. Obe ministrstvi naj skrbneje spremljata ločeno izkazovanje prihodkov in odhodkov pri končnih prejemnikih za projekte, ki se izvajajo s sredstvi strukturnih skladov, kar je tudi zahteva iz uredbe Sveta št. 1260/1999 o splošnih določbah o strukturnih skladih in Zakona o računovodstvu⁴¹.
6. Pri izvedbi naslednjih razpisov naj ministrstvi skrbno proučita, katera dokazila o izpolnjevanju pogojev in v kakšni obliki bodo zahtevana od prijaviteljev. Po pravilu naj bi bila to le tista dokazila, ki so pomembna za ugotavljanje izpolnjevanja pogojev in ki jih strokovna ocenjevalna skupina ali drugo izbrano telo tudi dejansko preveri in analizira.
7. Ministrstvi naj proučita možnost, da je pri naslednjih razpisih prijaviteljem na razpolago več časa za pripravo vloge, kar bi lahko ugodno vplivalo na kakovost dokumentov, ki jih od njih pridobita.
8. Ministrstvi naj prilagodita dinamiko plačil iz državnega proračuna dinamiki projektov tako, da bodo lahko končni prejemniki uveljavljali upravičene izdatke do zaključka projektov.

Zaradi pomena, ki ga bodo imele revidirane aktivnosti tudi v novem programskem obdobju, naj MG in MVZT pristopita k odpravljanju vseh še neodpravljenih pomanjkljivosti, pri čemer naj aktivnosti usmerita v izpolnjevanje pravil za izvajanje revidiranih aktivnosti v novem programskem obdobju ter potrebne kadrovske okrepitve.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Ministrstvu za gospodarstvo, priporočeno s povratnico;
2. Ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, priporočeno s povratnico;
3. dr. Tei Petrin, priporočeno;
4. dr. Mateju Lahovniku, priporočeno;
5. dr. Slavku Gabru, priporočeno;
6. dr. Milanu Zveru, priporočeno;
7. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
8. arhivu, tu.

---

⁴¹ Uradni list RS, št. 23/99.

7. PRILOGE

Priloga 1: RR projekti CO v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« v letih 2004 in 2005 na MVZT

Naslov centra odličnosti	Predlagatelj	Vrednost projekta	Vrednost projekta	Lastna udeležba	Lastna udeležba	ESRR	ESRR	Skupaj delež javnih sredstev	Zasebni viri	Zasebni viri
		(javna sredstva + zasebni viri)	(javna sredstva + zasebni viri)	RS	RS				v tolarjih	v evrih
		v tolarjih	v evrih	v tolarjih	v evrih	v tolarjih	v evrih	v tolarjih		v evrih
CO ME ("Materiali za elektroniko naslednje generacije ter drugih prihajajočih tehnologij")	Institut Jožef Stefan	307.193	1.282	54.250	226	162.750	679	0,7	90.193	376
CO IKT ("Informacijske in komunikacijske tehnologije")	Univerza Ljubljana – Fakulteta za elektrotehniko	228.362	973	40.000	167	120.000	501	0,7	73.681	307
CO NIN ("Nanoznanosti in nanotehnologije")	Institut Jožef Stefan	353.333	1.474	66.250	276	198.750	829	0,7	88.333	369
CO OT ("Okoljske tehnologije")	Institut Jožef Stefan	280.000	1.168	52.500	219	157.500	657	0,8	70.000	292
CO SCF ("Superkritični fluidi")	Univerza Maribor – Fakulteta za kemijsko tehnologijo	115.097	480	20.060	84	60.179	251	0,7	34.859	145
CO NMR ("Nuklearna magnetna resonanca")	Kemijski inštitut	125.000	522	20.000	83	60.000	250	0,6	45.000	188
CO BF ("Biotehnologija s farmacijo")	Univerza Ljubljana – Medicinska fakulteta	264.820	1.105	33.750	141	101.250	423	0,5	129.820	542
Skupaj		1.673.805	6.985	286.810	1.197	860.429	3.591		531.886	2.220

Vir: MVZT.

Priloga 2: Projekti RRI CO v instrumentu 1.4.02 »Projekti razvoja raziskovalne infrastrukture« na MVZT v letih 2004 in 2005

Naslov CO RRI	Predlagatelj	Celotna vrednost projekta (ESRR+zasebni viri+drugi javni viri)		Lastna udeležba RS		ESRR		Skupaj delež javnih sredstev	Zasebni viri	
		v tolarjih	v evrih	v tolarjih	v evrih	v tolarjih	v evrih		v tolarjih	v evrih
RRI CO ME ("Materiali za elektroniko naslednje generacije ter drugih prihajajočih tehnologij")	Institut Jožef Štefan	444.482	1.855	85.194	356	255.583	1.067	0,8	2.100	9
RRI CO IKT ("Informacijske in komunikacijske tehnologije")	Univerza Ljubljana - Fakulteta za elektrotehniko	184.500	770	37.500	156	112.500	469	0,8	34.500	144
RRI CO NIN ("Nanoznanosti in nanotehnologije")	Institut Jožef Štefan	644.057	2.688	87.500	365	262.500	1.095	0,5		
RRI CO OT ("Okoljske tehnologije")	Institut Jožef Štefan	777.792	3.246	47.500	198	142.500	595	0,2	96.500	403
RRI CO SCF ("Superkritični fluidi")	Univerza Maribor - Fakulteta za kemijsko tehnologijo	261.150	1.090	47.500	198	142.500	595	0,7		
RRI CO RIKS (Raziskovalna infrastruktura za konkurenčnost slovenskega gospodarstva)*	Kemijski inštitut	630.000	2.629	87.500	365	262.500	1.095	0,6	152.000	634
RRI CO ŠTV ("Sodobne tehnologije vodenja")	Institut Jožef Štefan	193.680	808	34.100	142	102.300	427	0,7	7.901	33
Skupaj		3.135.662	13.085	426.794	1.781	1.280.383	5.343		293.001	1.223

*Investicija v 800 MHz spektrometer

Vir: MVZT

Priloga 3: Seznam projektov v okviru ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« na MG v letih 2004 in 2005

Naslov projekta	Predlagatelj	Celotna vrednost celovitega projekta (skupaj z lastnimi sredstvi)		PP 2053 (EU)		PP 2054 (SIT)		Skupaj delež javnih sredstev	Zasebni viri (SIT)	
		v tisoč tolarjih	v tisoč evrih	v tisoč tolarjih	v tisoč evrih	v tisoč tolarjih	v tisoč evrih		v tisoč tolarjih	v tisoč evrih
Razvoj inovacijskega okolja Slovenske industrije za klimatizacijo, gretje in hlajenje, Mreža laboratorijev KGH	RTC Inštitut KGH, d. o. o., Grozd KGH	2.086.190	8.706	540.940	2.257	180.313	752	0,35	1.364.937	5.696
Razvoj inovacijskega okolja za prenos inovacij v tekstilno industrijo	Zavod IRSPIN	1.685.173	7.032	518.236	2.163	172.745	721	0,41	994.192	4.149
Sodobne tehnologije vodenja za povečanje konkurenčnosti - INEA	INEA, d. o. o.	1.289.082	5.379	264.209	1.103	88.070	368	0,27	936.804	3.909
Razvoj inovacijskega okolja za računalniško vodenje električne pogonske sisteme, akumulatorje in senzorje - TECES	TECES, Tehnološki center za električne stroje	1.604.934	6.697	510.274	2.129	170.091	710	0,42	924.568	3.858
Policentrični tehnološki center kot mednarodni inovacijski sistem slovenske avtomobilske industrije - ACS	Gospodarsko interesno združenje ACS, slovenski avtomobilski grozd	5.367.575	22.398	1.313.345	5.480	437.782	1.827	0,33	3.616.448	15.091
Razvoj inovacijskega okolja v Osrednji Sloveniji Izgradnja Tehnološkega parka Ljubljana Brdo	Tehnološki park Ljubljana	8.344.318	34.820	1.462.367	6.102	487.456	2.034	0,23	6.394.496	26.684
Skupaj		20.377.272	85.033	4.609.370	19.235	1.536.457	6.412		14.231.445	59.387

Vir: podatki MG.

Priloga 4: Opredelitev posrednikov, centrov odličnosti in institucij znanja v okviru javnega razpisa za ukrep 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja«

Podjetniški inkubator predstavlja okolje z ugodnimi pogoji za nastanek, rast in razvoj novih podjetij. Vključenim podjetjem v zgodnjih razvojnih fazah praviloma omogoča najem poslovnih prostorov z ustrezno opremo, strokovno izpopolnjevanje in podjetniško svetovanje ter mentorstvo s področij upravljanja, financiranja, marketinga, trženja in vodenja podjetij ter uporabe novih tehnologij. Podjetja so v podjetniškem inkubatorju le omejeno obdobje.

Univerzitetni inkubator (spin off) je posebna vrsta podjetniškega inkubatorja, ki deluje v okviru univerze. Namenjen je začetnemu podjetniškemu preverjanju idej študentov, raziskovalcev in profesorjev in vodi projekt vključitve in razvoja posameznega podjetja. Podjetja se v univerzitetnem inkubatorju nahajajo le omejeno obdobje.

Tehnološki park predstavlja spodbudno okolje za dinamično rast novih tehnološko usmerjenih podjetij, ki šele začenejajo gospodarsko izrabljati rezultate lastnega razvojno-raziskovalnega dela, in katerih izdelki in storitve vsebujejo pomemben delež znanja in raziskovalno razvojnega dela. Za vključena podjetja park zagotavlja podporo v začetni fazi projekta prenosa razvojno-raziskovalnih dosežkov na trg. Podpora praviloma vključuje ustrezno infrastrukturno opremljen prostor, kadre ter storitve za izvajanje projektov na področju raziskav, na področju pridobivanja finančnih virov, pravnega svetovanja, motiviranja, razvoja lastnih mrež podjetja ipd. Podjetja so v tehnološkem parku le omejeno obdobje.

Tehnološki center ustanovijo podjetja in institucije znanja za krepitev lastne sposobnosti ustvarjanja in prenosa znanja v produkte, storitve in procese. Tehnološki center je generično ime za različne oblike organiziranega izvajanja razvojno-raziskovalnih aktivnosti in spodbujanja povezovanja institucij znanja in gospodarstva. Tehnološki center praviloma zagotavlja tudi lažji dostop do rezultatov raziskav in najnovejših tehnologij, spodbuja inovativnost in krepi tehnološke sposobnosti podjetij. Tehnološki centri so lahko npr. kompetenčni centri, centri tehnološke odličnosti, laboratoriji in druga razvojna jedra, ki nastajajo na branžni ali regionalni ravni, v okviru grozdov, tehnoloških mrež in v okviru drugih oblik mrežnega povezovanja. Uspešnost tehnoloških centrov je odvisna od zmožnosti doseganja kritične mase znanja, sposobnosti in infrastrukturnih pogojev na posameznem področju ali območju delovanja tehnološkega centra.

Grozd, v katerem se povezujejo podjetja iz sorodnih in različnih dejavnosti, nosilci znanja ter druge institucije in organizacije, ki zagotavljajo kritično maso znanja, tehnologij, virov in sredstev, pomembnih za krepitev konkurenčnosti posameznih sodelujočih podjetij in skupine kot celote. Skupino družijo skupne potrebe na področju dobaviteljev, kupcev, specializiranih storitev, delovne sile in drugih resursov. Kot kažejo številne svetovne izkušnje je tako povezovanje tudi eden bistvenih dejavnikov konkurenčnosti regij in/ali držav, ker se v grozdu razvije unikatno znanje, ki ga tekmeci težko posnemajo. Grozdenje spodbuja razvoj tehnoloških centrov, inkubatorjev, parkov, centrov vseživljenjskega učenja, drugih oblik povezovanja, ki podpirajo vlaganja v znanje in tehnološki razvoj, specializacijo in krepitev ključnih sposobnosti podjetij, razvoj znanj in sposobnosti na trgu dela, nove investicije in ofenzivni prodor na mednarodni trg.

Tehnološka mreža predstavlja platformo krepitev nacionalne sposobnosti za ustvarjanje znanja, in uporabe najnovejših tehnologij na ključnih tehnoloških področjih. V tehnoloških mrežah se povezujejo podjetja in institucije znanja z namenom doseganja kritične mase znanja, izvajanja temeljnih in aplikativnih raziskav, vključevanja v mednarodni raziskovalni prostor in z namenom uveljavljanja in razširjanja uporabe in dostopnosti novih tehnologij na vsa druga področja, ki to tehnologijo potrebujejo ali jo bodo potrebovala v prihodnosti.

Prednostna področja razvoja tehnoloških mrež so področje informacijsko komunikacijskih tehnologij, področje biotehnologije in farmacije, področje tehnologij vodenja procesov ter področje okoljskih tehnologij in novih materialov.

Poslovne cone so zaokrožena območja, namenjena gospodarskim dejavnostim, ki zagotavljajo ustrezno infrastrukturno opremljenost in storitve za podjetja v coni. Poslovne cone se praviloma organizirajo na lokacijah z zagotovljenim dostopom do večjih infrastrukturnih objektov in delovne sile. Lokacije nadalje označuje bližina izobraževalnih, razvojnih in poslovnih storitev in ustrezna opremljenost lokacije ob upoštevanju okoljevarstvenih standardov.

Raziskovalni centri odličnosti (centri odličnosti)

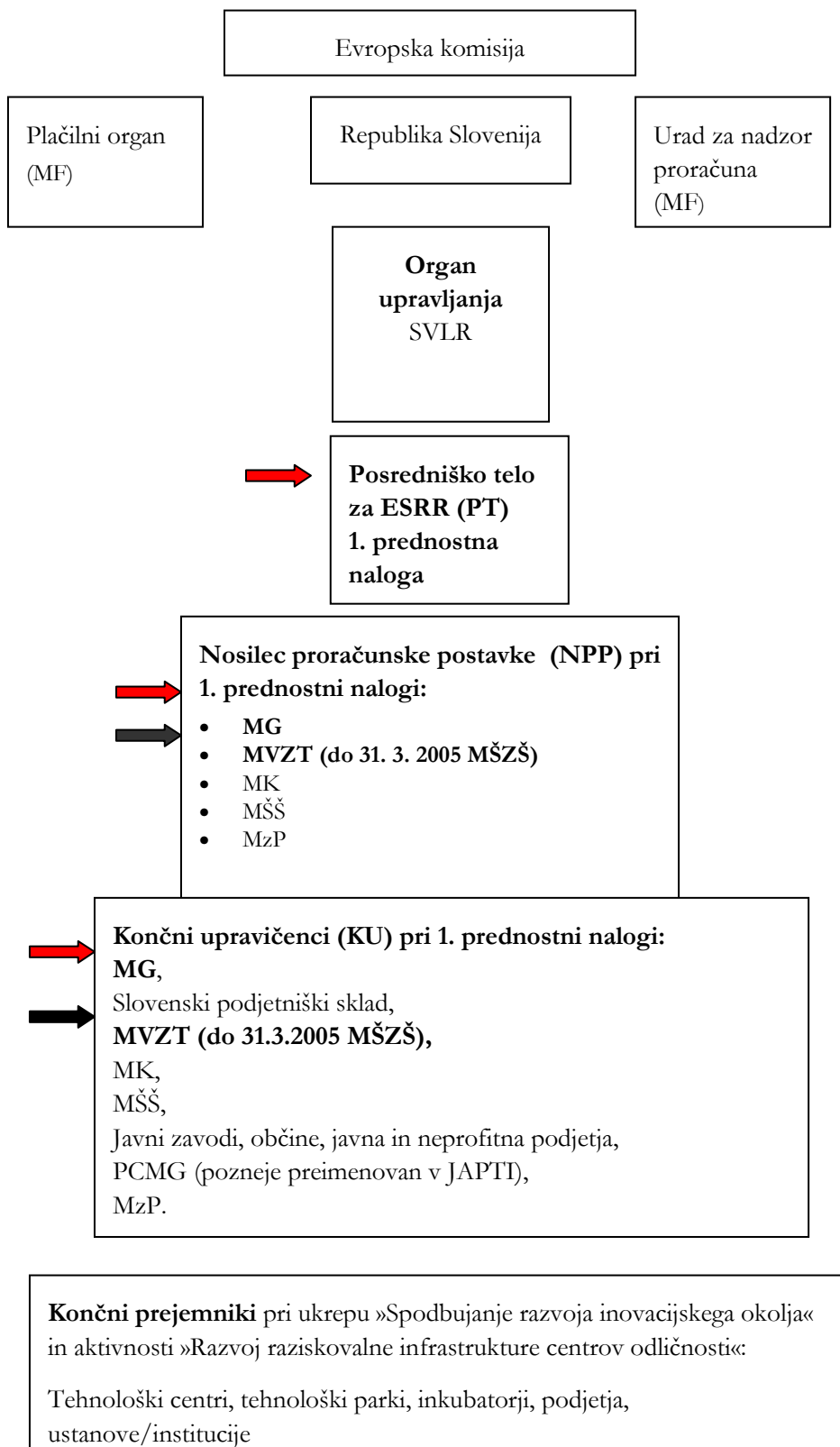
CO so visoko kakovostna multidisciplinarna skupina raziskovalcev iz akademske sfere in gospodarstva, ki zagotavlja kritično maso znanja in ustrezno raziskovalno infrastrukturo za preboj CO v vrh svetovne znanosti in/ali vključitev v mednarodno mrežo odličnosti. CO so v okviru razpisa za dodeljevanje sredstev ukrepa 1.1 »Spodbujanje razvoja inovacijskega okolja« upravičeni do sodelovanja samo v razvojno-raziskovalnih aktivnostih/investicijah.

Institucije znanja so univerze, samostojni visokošolski zavodi, javni raziskovalni zavodi, drugi javni zavodi, zasebne pridobitne in nepridobitne raziskovalne organizacije, vpisani v evidenco pristojnega ministrstva za opravljanje raziskovalne dejavnosti.

Vir: razpis MG in MŠZŠ, 23. 4. 2004.

Priloga 5: Shematski prikaz udeležencev

Vir: skupni razpis MG in MŠZŠ 23. 4. 2004

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896